

دفترچه شماره ۱

آزمون

۱۳

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۲/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	زیست‌شناسی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زیست‌شناسی	مواد امتحانی	۴۵	۱	۴۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زیست‌شناسی	زیست‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری	مطابق با کنکور سراسری	مطابق با کنکور سراسری

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

زیست‌شناسی

۱-

با توجه به شکل‌های کتاب درسی، چند مورد صحیح است؟

الف) هستهٔ یاخته‌های ریزپر زدار روده، به ریزپر زها نزدیک هستند.

ب) هستهٔ یاخته‌های حفرهٔ معده به سطح داخلی حفره نزدیک تر هستند.

ج) محل خروج مجرای ترشحات غدهٔ بناغوشی، به پهنهٔ ترین قسمت این غده نزدیک است.

د) خون سیاهرگ‌های مربوط به طحال و کولون پایین رو قبل از ورود به سیاهرگ باب کبدی با یکدیگر مخلوط می‌شوند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲-

چند مورد صحیح است؟

الف) در پارامسی واکوتول گوارشی بزرگ تر از واکوتول غذایی می‌باشد.

ب) اثر سکرتبین بر pH روده بر عکس اثر گاسترین بر pH معده می‌باشد.

ج) محل اتصال دو سیاهرگ اصلی پا به یکدیگر بالاتر از آپاندیس می‌باشد.

د) در یاخته‌های اصلی معده شبکه آندوپلاسمی و دستگاه گلزاری فعالیت بالایی دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳-

چند مورد صحیح است؟

«در ماهی .....»

الف) سرخرگ‌های بدن خون روشن دارند.

ب) بیشتر حجم خونی که در هر تیغه آبششی جریان دارد، روشن است.

ج) در قلب سطح داخلی دهلیز برخلاف سطح داخلی بطن، صاف می‌باشد.

د) در ماهیانی که ادرار رقیق دارند، آبیشش‌ها در دفع برخی یون‌ها مؤثر می‌باشند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴-

اختلاف پتانسیل در دو سوی غشاء یک یاخته عصبی ۱۰- میلی‌ولت می‌باشد، چند مورد دربارهٔ این یاخته صحیح است؟

الف) قطعاً یون‌های پتانسیم در حال خروج از یاخته هستند.

ب) ممکن است کانال‌های دریچه‌دار سدیم با پتانسیم باز باشند.

ج) قطعاً خروج یون‌های سدیم با صرف ATP در حال انجام می‌باشد.

د) عبور مواد از غشاء این یاخته از طریق روش‌های انتشار ساده، انتشار تسهیل شده و انتقال فعال در حال انجام می‌باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵-

با توجه به ساختار اسکلت بدن انسان، کدام گزینه نادرست است؟

۱) کوچک‌ترین مهره کمر به دندنه متصل می‌باشد.

۲) داخلی‌ترین قسمت هر استخوان ران با درشت‌ترین مفصل دارد.

۳) پهنه‌ترین قسمت استخوان درشت‌ترین با استخوان ران تشکیل مفصل می‌دهد.

۴) باریک‌ترین قسمت استخوان جناغ سینه به دیافراگم نزدیک تر است تا استخوان ترقوه.

چند مورد دربارهٔ انواع دیابت صحیح می‌باشد؟

۶-

الف) در دیابت شیرین و بی‌مزه، پرنوشی و پرادراری مشاهده می‌شود.

ب) کاهش ایمنی بدن در دیابت شیرین برخلاف دیابت بی‌مزه مشاهده می‌شود.

ج) یاخته‌های جزایر لانگرهانس دارای شکل یکسان و هسته‌ای در مرکز خود می‌باشند.

د) در دیابت شیرین نوع II تولید انسولین در پانکراس و در دیابت بی‌مزه تولید هورمون ضدادراری در هیپوفیز پسین کاهش می‌یابد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷-

کدام مورد نادرست است؟

۱) پادتن می‌تواند مکمل قسمتی از پادگن باشد.

۲) بالاترین قسمت تیموس باریک‌تر است و بالاتر از شش‌ها قرار ندارد.

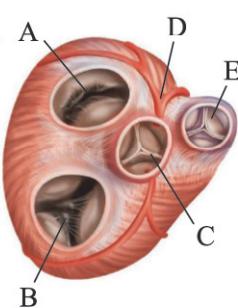
۳) یاخته‌های پادتن‌ساز بزرگ‌تر و کشیده‌تر از سلول‌های سازنده خود هستند.

۴) اگر از بدن یک اسب سرم تهیه شود، هیچ سلول خاطره‌ای تشکیل نشده است.

- ۸ دربارهٔ فرایندهای مربوط به ترجمه، چند مورد صحیح است؟
- هر RNA حداقل یک توالی AUG دارد.
  - ممکن است توالی UAA وارد جایگاه P شود.
  - توالی AUG می‌تواند در جایگاه‌های A، P و E مشاهده شود.
  - تعداد حلقه‌های مربوط به باز در کدون آغاز و کدون‌های پایان برابر است.
  - توالی ACU می‌تواند در tRNA مشاهده شود.
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
- ۹ کدام عبارت در یک انسان سالم و بالغ نادرست می‌باشد؟
- نوعی اندام لنفی که یاخته‌های بنیادی آن به رگ خونی تمایز می‌یابد، در تنظیم و میزان گلbul قرمز نقش دارد.
  - همه یاخته‌های خونی ضمن گردش در خون در بافت‌های مختلف نیز پراکنده می‌شوند و در مغز قرمز تولید می‌شوند.
  - قطعه یاخته‌هایی که در انعقاد خون نقش دارند، بی‌رنگ بوده و دارای ترکیبات در خود هستند.
  - برای تقسیم یاخته‌های بنیادی مغز استخوان فولیک اسید نیاز است که B₁₂ به آن کمک می‌کند.
- ۱) ۱۰   ۲) کدام مورد صحیح است؟
- کلیه‌ای که انشعاب سیاهرگ‌ها به صورت سه شاخه وارد آن می‌شود کلیه راست می‌باشد.
  - بافت پیوندی که در محافظت از کلیه‌ها نقش داشته و دارای هسته‌ای در کناره است از عقب به ستون مهره‌ها اتصال دارد.
  - ماهی که میزان یون‌های آن در سوخرگ پشتی بیشتر از شکمی است، نمی‌تواند دارای جمجمة غضروفی باشد.
  - غدد نمکی در همه پرندگان وجود داشته و در اطراف زبان و یا چشم قرار دارد.
- ۱) ۱۱   ۲) کدام مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
- «در بخش مبادله‌ای دستگاه تنفس همه .....»
- حبابک‌ها در تشکیل کیسه‌های حبابکی نقش ندارند.
  - یاخته‌های ترشح‌کننده ماده مخاطی در بخش هادی و مبادله‌ای قرار دارند.
  - مزک‌های یاخته‌های مژک‌دار در بخش هادی به پایان می‌رسد.
  - یاخته‌های مژک‌دار با غشای پایه در تماس‌اند.
- ۱) ۱۲   ۲) کدام گزینه به طور صحیح عبارت زیر را تکمیل می‌کند؟
- «در انسان بخشی از نفرون که .....»
- مواد را به بیرون از خون می‌فرستد، تحت تأثیر آلدوسترون می‌تواند مواد مفید را بازجذب کند.
  - به لگنچه متصل است، فاقد شبکه دور لوله‌ای می‌باشد.
  - مواد مفید را دوباره به خون بازمی‌گرداند، در بخش ابتدایی آن سلول‌هایی که از نظر ظاهر مشابه سلول‌های روده هستند بیشتراند.
  - شکاف‌های فراوان برای ورود مواد به گردیزه دارد، توسط شبکه اول احاطه شده‌اند.
- ۱) ۱۳   ۲) درستی بیان شده است؟
- سالم بوده و فاقد آلل بیماری هموفیلی
  - لزوماً دارای پروتئین در سطح گلbul قرمز
  - لزوماً فاقد کربوهیدرات گروه خونی در سطح گلbul قرمز
  - نمی‌تواند گروه خونی مشابه پدر داشته باشد.
- ۱) ۱۴   ۲) کدام گزینه عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل نمی‌کند؟
- «در همه گیاهان نهان دانه .....»
- یاخته‌های نگهبان روزنه برخلاف سایر یاخته‌های روپوستی می‌توانند ATP را به سه روش متفاوت تولید کنند.
  - یاخته‌های آوند چوبی در سامانه آوندی در دیواره خود لیگنین را می‌توانند به شکل‌های متفاوتی رسوب دهند.
  - یاخته‌هایی که در ریشه سطح جذب را افزایش می‌دهد از تمایز یاخته‌های روپوست ریشه‌های جوان به وجود آمده و فاقد پوستک است.
  - تولید ATP در سطح پیش‌ماده در ماده زمینه‌ای آنها در غیاب اکسیژن صورت می‌گیرد.

- ۱۵- کدام گزینه در رابطه با پرده محافظت‌کننده جنینی که مانع مخلوط شدن خون مادر و جنین می‌شود، درست است؟
- ۱) در پی ترشح نوعی پیک کوتاه‌برد سبب ممانعت از ترشح LH و FSH از هیپوفیز پیشین می‌شود.
  - ۲) در تشکیل جفت و بند ناف دخالت دارد که زوائد انگشتی آن در تخمدان جفت را تشکیل خواهد داد.
  - ۳) پس از به وجود آمدن آن از یاخته‌های بیرونی بلاستوسیت، آنزیم هضم‌کننده‌ای ترشح شده که سبب جایگزینی می‌گردد.
  - ۴) همزمان با تشکیل آن، از رشد و تمایز یاخته‌های توده درونی، لایه‌های زاینده ایجاد می‌شود.
- ۱۶- در انسان هر گیرنده حسی .....
- ۱) مکانیکی واقع در حواس ویژه نوعی یاخته عصبی مژک‌دار است.
  - ۲) که انتهای دندریت آزاد دارد، نوعی گیرنده درد است و سازش پیدا نمی‌کند.
  - ۳) شیمیایی، پس از تحریک انتهای آکسون خود با اگزوستیوز ناقل عصبی آزاد می‌کند.
  - ۴) شیمیایی حواس ویژه در اندامک دوغشاپای خود، تولید CO_2 انجام می‌دهد.
- ۱۷- با توجه به مطالب کتاب درسی کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ «هر نوکلئیک اسیدی که دو انتهای آن به یکدیگر متصل .....»
- ۱) نیست، دارای تعداد برابری از بازهای آلی با ساختار دوحلقه‌ای و تک‌حلقه‌ای است.
  - ۲) است، الزاماً به تعداد یکی در باکتری‌هاست.
  - ۳) نیست، دارای چند جایگاه آغاز همانندسازی است.
  - ۴) است، دارای نوعی قند پنج کربنه در ساختار خود است.
- ۱۸- با توجه به مطالب کتاب درسی چند مورد از موارد زیر صحیح هستند؟
- الف) در آزمایش‌های ویلکینز و فرانکلین مشخص شد که پرتو ایکس می‌تواند ابعاد مولکول دنای ماربیچی را تشخیص دهد.
  - ب) در آزمایش‌های چارگاف مشخص شد که در دناهای جانداران، مقدار آدنین با مقدار تیمین برابر است.
  - ج) در آزمایش‌های واتسون و کریک مشخص شد که علت یکسان بودن قطر دنا در سراسر آن قرار گیری حفت بازهای مکمل آن است.
  - د) در آزمایش‌های گریفیت مشخص شد که دنا توانایی انتقال بین دو باکتری را دارد و همین علت پوشینه‌دار شدن بعضی باکتری‌هاست.
۱)	۲)	۳)	۴)
- ۱۹- از آمیزش فردی با ژن نمود (ژنوتیپ) $\frac{\text{ABC}}{\text{abc}}$ با فردی با ژن نمود مشابه، احتمال تولد فرزندی با کدام ژن نمود غیرممکن است؟ (در صورتی که احتمال وقوع چلپایی شدن (کراسینگ‌اور) فقط در فرد اول و در بین دو دگره (ال) (A ، B) و (a ، b) وجود داشته باشد)
۱)	۲)	۳)	۴)
- ۲۰- با توجه به انواع تنظیم بیان ژن در پروکاریوت‌ها کدام عبارت صحیح است؟
- ۱) به طور کلی تغییر در فعالیت ژن‌ها، بر ساخت رنا و پروتئین مؤثر است.
  - ۲) تنظیم بیان ژن در پروکاریوت‌ها جزئی از تنظیم رونویسی در پروکاریوت‌ها محسوب می‌شود.
  - ۳) در تنظیم منفی رونویسی مانع پیشروی رناسب‌پاراز نوعی آنزیم به نام مهارکننده است.
  - ۴) در تنظیم مثبت رونویسی فقط یک نوع پروتئین به نام فعل کننده وجود دارد که به توالی‌های قبل از راهانداز متصل می‌شود.
- ۲۱- کدام گزینه از لحاظ جایگاه استقرار در رناتن با جایگاه استقرار رناتن در عبارت زیر مشابه است؟ «محل ورود اولین tRNA»
۱) محل خروج اولین tRNA	۲) محل ورود آخرین tRNA
- ۲۲- با توجه به یاخته جانوری و اندامک‌های متعدد آن کدام عبارت نادرست است؟
- ۱) رناتن نوعی اندامک بدون غشا است که مسئول ساخت پروتئین می‌باشد.
  - ۲) کافنده‌تن همانند ریزکیسه و دستگاه گلزاری از واحد یا واحدهای کیسه‌ای شکل تشکیل شده است.
  - ۳) میانک برخلاف راکیزه غشا ندارد اما همانند آن در تقسیم یاخته مؤثر است.
  - ۴) عموماً هسته، به عنوان بزرگ‌ترین اندامک در یاخته جانوری قرار می‌گیرد.

- ۲۳- در لوله گوارش ..... محلی قرار دارد که در ..... نقش دارد.
- ۱) ملخ - ترشح آنزیم‌ها قبل از - ذخیره و نرم شدن غذا
  - ۲) گاو - آبگیری حدودی غذا بعد از - گوارش میکروبی
  - ۳) ملخ - شروع گوارش مکانیکی بعد از - جذب
  - ۴) گاو - وارد عمل شدن آنزیم‌های گوارشی قبل از - گوارش اولیه غذای نیمه جویده
- ۲۴- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
«به طور معمول، جهت حرکت مواد در ..... به سمتی است که در این سمت از بدن .....»
- ۱) کولون افقی - طحال قرار دارد.
  - ۲) انتهای کولون پایین رو - بخش عمدۀ کبد قرار دارد.
  - ۳) کولون افقی - مجرای لنفی بزرگ‌تر قرار دارد.
  - ۴) انتهای کولون پایین رو - لوب بزرگ‌تر تیموس قرار دارد.
- ۲۵- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
«در بدن یک انسان سالم و بالغ هنگامی که ماهیچه ..... در حال انقباض است، به طور حتم می‌توان گفت .....»
- ۱) بین دنده‌ای خارجی - ماهیچه دیافراگم در حالت مسطح قرار می‌گیرد.
  - ۲) بین دنده‌ای داخلی - ماهیچه دیافراگم به شکل گنبدهای درمی‌آید.
  - ۳) گردنه - ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی در حال استراحت هستند.
  - ۴) شکمی - ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی در حال استراحت هستند.
- ۲۶- در ارتباط با مراکز تنفسی واقع در مغز، کدام مورد نادرست است؟
«مرکز تنفسی .....»
- ۱) بالاتر، مدت زمان دم را تنظیم می‌کند.
  - ۲) پایین‌تر، می‌تواند در کنترل مرکز تنفسی بالاتر باشد.
  - ۳) بالاتر، می‌تواند دم را خاتمه دهد.
  - ۴) پایین‌تر، با ارسال پیام عصبی سبب استراحت ماهیچه‌های دمی می‌شود.
- ۲۷- در فاصله بین بالاترین و پایین‌ترین نقطه نوار قلب یک فرد سالم و بالغ چند مورد از موارد زیر رخ می‌دهد؟
- الف) صدای اول قلب شنیده می‌شود.
  - ب) صدای دوم قلب شنیده می‌شود.
  - ج) انقباض دهلیزها شروع می‌شود.
  - د) انقباض بطن‌ها شروع می‌شود.
- ۲۸- در خصوص اجزای مختلف دستگاه لنفی بدن انسان، کدام عبارت صحیح است؟
- ۱) محل اتصال رگ لنفی به سیاهرگ زیرترقوه‌ای بالاتر از زیر بغل قرار دارد.
  - ۲) معمولاً در یک گره لنفی تعداد رگ‌های ورودی به گره و خروجی از آن برابر است.
  - ۳) در مفصل زانو همانند مفصل مج دست شاهد تجمع گره‌های لنفی هستیم.
  - ۴) لوب بزرگ‌تر تیموس در سمتی قرار دارد که آپاندیس واقع شده است.
- ۲۹- کدام مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
«در شکل زیر .....»
- ۱) دریچه A همانند دریچه B از بازگشت خون از بطن به دهلیز جلوگیری می‌کند.
  - ۲) دریچه E برخلاف دریچه C از بازگشت خون به بطن راست جلوگیری می‌کند.
  - ۳) دریچه C همانند A و برخلاف B خون تیره را از خود عبور می‌دهد.
  - ۴) تأمین اکسیژن و مواد غذایی یاخته‌های قلب جزء وظایف ساختار D است.

- ۳۰- کدام گزینه به ترتیب توضیحی برای «نوعی ماده نیتروژن دار دفعی که عامل نقرس است» و «فراوان ترین ماده دفعی آلی در ادرار» صحیح است؟
- ۱) انحلال پذیری زیادی در آب ندارد - کلیه‌ها آن را از ادرار می‌گیرند.
  - ۲) انحلال پذیری زیادی در آب دارد - رسوب آن باعث افزایش حضور ماستوسویت‌ها در مفاصل می‌شود.
  - ۳) انحلال پذیری زیادی در آب ندارد - در نتیجه تجزیه موادی مانند آمینواسیدها یکی از پیش‌سازها ایجاد می‌شود.
  - ۴) انحلال پذیری زیادی در آب دارد - از طریق ترکیب دو ماده در کبد ایجاد می‌شود.
- ۳۱- در مورد همه انواع رفتارهای غریزی و غیرشرطی در جانداران که در طی آن جانور با یک دوره کاهش فعالیت مواجه می‌شود، کدام گزینه درست است؟
- ۱) در صورت وجود شرایط مناسب و غذای کافی انجام نمی‌شود.
  - ۲) به دنبال تغییر نسبتاً پایدار در محیط ایجاد می‌شود و شناس بقا را افزایش می‌دهد.
  - ۳) قبل از ایجاد این رفتار باید جاندار میزان دریافت انرژی و ذخایر لیپیدی را افزایش دهد.
  - ۴) طی این رفتار میزان فعالیت چرخه کربس و تشکیل رادیکال‌های آزاد در محل چرخه کربس کاهش می‌یابد.
- ۳۲- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟
- «با توجه به شکل مربوط به دانه لوبيا و اجزای موجود در آن .....»
- ۱) اگر ژنتیک ساقه رویانی AaBbCc باشد، ژنتیک پوسته دانه می‌تواند AabbCC باشد.
  - ۲) اگر ژنتیک لپه AabbCC باشد، ژنتیک بقایای آندوسپرم می‌تواند AaabbbCCC باشد.
  - ۳) اگر ژنتیک بقایای آندوسپرم AAaBbbCcc باشد، ژنتیک پوسته دانه می‌تواند AaBbCC باشد.
  - ۴) اگر ژنتیک پوسته دانه aaBBCc باشد، ژنتیک ساقه رویانی می‌تواند aaBbCC باشد.
- ۳۳- براساس کتاب درسی، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
- «بر اثر نوعی جهش که باعث تغییر در زنجیره بتاهموگلوبین در انسان می‌شود، .....»
- ۱) تعداد بازهای پورین در مولکول DNA افزایش می‌یابد.
  - ۲) تعداد رمزه (کدون) و تعداد جایه‌جایی ریبوزوم پس از جهش تغییر نمی‌کند.
  - ۳) تعداد پیوندهای هیدروژنی در مولکول دنا بیشتر می‌شود و تعداد فسفودی استر ثابت می‌ماند.
  - ۴) پس از جهش در افراد بیمار احتمال ایجاد دوپارتیمین بیشتر از افراد سالم می‌شود.
- ۳۴- در مورد تنظیم اسمزی در جانداران مختلف چند مورد از گزینه‌های زیر درست است؟
- (الف) در ملخ، سیستم دفع سامانه دفعی متصل به راست روده است.
  - (ب) هر جانداری که ماده دفعی را از آبشش خارج می‌کند، دارای کلیه است.
  - (ج) جانداری که توسط مثانه باز جذب آب انجام می‌دهد، دارای قلب سه‌حفره‌ای است.
  - (د) هر جاندار دارای غدد نمکی، قطعاً دارای قلب چهار‌حفره‌ای و گردش خون بسته است.
۱) ۴	۴) ۳	۳) ۲
- ۳۵- در مورد انتقال مواد در گیاهان چند مورد از گزینه‌های زیر درست است؟
- (الف) در یک سلول گیاهی ممکن است پروتئین یا مولکول رنا وجود داشته باشد که توسط سلول ساخته نشده است.
  - (ب) در خارجی ترین لایه پوست برخی سلول‌ها تمایز پیدا کرده و به تار کشنه تبدیل می‌شوند تا میزان جذب افزایش یابد.
  - (ج) عامل اصلی انتقال شیره خام مربوط به سلول‌های درون پوست و لایه ریشه‌زا است.
  - (د) نور با تحریک انباست ساکارز و یون‌های Na^+ و Cl^- موجب باز شدن روزن‌ها می‌شود.
۱) ۱	۲) ۲	۳) ۱
- ۳۶- در مورد ماهیچه اسکلتی و مکانیسم انقیاض آن کدام گزینه درست است؟
- (۱) با رسیدن پیام از مراکز عصبی و پس از آزاد شدن ناقل عصبی، مساحت غشای سلول پیش‌سیناپسی کاهش می‌یابد.
  - (۲) با تحریک سلول ماهیچه‌ای، یونی که در انعقاد خون نقش دارد، از اندامک غشادر متصل به هسته بدون صرف انرژی زیستی آزاد می‌شود.
  - (۳) با توقف انقیاض، یون‌های کلسیم با روشی مانند عبور یون‌های سدیم از کانال‌های دریچه‌دار به شبکه آندوپلاسمی بازمی‌گردند.
  - (۴) بر اثر انقیاض ماهیچه، سرهای میوزین به اکتین متصل شده و طول بخش تیره و روشن و در نتیجه طول ماهیچه کاهش می‌یابد.

-۳۷ در مورد تنظیم‌کننده‌های رشد در گیاهان کدام گزینه، عبارت زیر را به صورت نادرست کامل می‌کند؟

«..... هورمون ..... موجب .....»

۱) آبسیزیک اسید برخلاف - جیرلین - عدم جوانه‌زنی می‌شود.

۲) عامل جوانه‌زنی مانند - عامل نارنجی - درشت کردن میوه‌ها می‌شود.

۳) مؤثر در ماندگاری سبزی خوردن برخلاف - مؤثر روی خارجی ترین لایه آندوسپرم - افزایش تقسیم سلولی می‌شود.

۴) مؤثر در ریشه‌زایی مانند - عامل رسیدن میوه و ریزش برگ - چیرگی رأسی می‌شود.

-۳۸ با توجه به همانندسازی دنا در جانداران مختلف، کدام گزینه درست است؟

(۱) در جاندار مورد مطالعه مزلسون و استال تعداد دوراهی همانندسازی برابر با جاندار میزان در بیماری مورد مطالعه گرفیت بود.

(۲) در عامل بیماری ذات‌الریه همواره دنا به صورت حلقوی دیده می‌شود.

(۳) در همانندسازی دنای حلقوی با یک جایگاه آغاز، همواره جایگاه پایان مقابله آغاز است.

(۴) در اوگلنا برخلاف عامل بیماری کزان تعداد جایگاه آغاز می‌تواند تغییر کند.

-۳۹ در مورد گروه‌های خونی مختلف در انسان کدام گزینه درست است؟

(۱) در افراد با گروه خونی مثبت، در گلوبول‌های قرمز موجود در خون، ژن سازنده پروتئین Rh توسط رنابسپاراز II رونویسی می‌شود.

(۲) انواع ژنوتیپ احتمالی در فردی با گروه خونی A منفی بیشتر از فردی با گروه خونی AB مثبت است.

(۳) در بدن افرادی با گروه خونی O کربوهیدرات A و B را می‌توان یافت.

(۴) در بدن فردی با گروه خونی منفی، هیچ پروتئینی در غشای گلوبول قرمز وجود ندارد.

-۴۰ در مقایسه چرخه کالوین و چرخه کربس در یک سلول فتوسنترکننده گیاهی چند مورد از گزینه‌ها عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در چرخه کالوین ..... چرخه کربس .....»

الف) مانند - ATP در ۲ مرحله تولید می‌شود.

ب) مانند - نوعی ناقل الکترون تولید می‌شود.

ج) برخلاف - نوعی ترکیب ۶ کربنه تجزیه می‌شود.

د) برخلاف - ترکیب ۳ کربنه تولید می‌شود.

۱) کدام عبارت جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در زنجیره انتقال الکترون در غشای درونی راکیزه، هر پمپ پروتونی .....»

(۱) توسط الکترون های $FADH_2$ ، کاهش می‌یابد.

(۲) توسط الکترون های $NADH + H^+$ ، کاهش می‌یابد.

(۳) با دو لایه فسفولیپیدی غشای درونی، تماس دارد.

(۴) انرژی لازم برای فعالیت پروتئین ATP‌ساز را فراهم می‌کند.

-۴۲ کدام گزینه جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هیچ یک از فتوسنترکننده‌گان نمی‌توانند .....»

(۱) نیتروژن مولکولی را به یون آمونیوم تبدیل کنند.

(۲) بدون حضور نور، کربن دی‌اکسید جو را ثبیت کنند.

(۳) بدون رنگیزه‌های خود انرژی نور خورشید را به دام اندازند.

(۴) بدون دخالت فتوسیستم‌های غشای تیلاکوئید، ATP نوری بسازند.

- ۴۳- هر گیاهی که قادر است کربن دی‌اکسید را فقط ..... تثبیت کند، در نور و گرمای زیاد، .....
۱) هنگام شب - تثبیت کربن را در دو زمان متفاوت انجام می‌دهد.
۲) در ترکیب چهارکربنی - تثبیت کربن را در دو زمان متفاوت انجام می‌دهد.
۳) توسط چرخه کالوین - بدون حضور اکسیژن، NADH می‌سازد.
۴) هنگام روز - فعالیت اکسیژنازی آنزیم رو بیسکو را افزایش می‌دهد.
- ۴۴- کدام عبارت در مورد مهندسی ژنتیک درست است؟
۱) هر حامل ژنی، تنها دارای یک جایگاه تشخیص برای آنزیم برش‌دهنده است.
۲) هر انتهای چسبنده‌ای، بدون دخالت لیگاز می‌تواند به انتهای چسبنده مکمل بچسبد.
۳) هر نوکلئیک اسیدی که برای مهندسی ژنتیک استفاده می‌شود، دو انتهای متفاوت دارد.
۴) هر آنزیمی که برای ساخت DNA نوترکیب به کار می‌رود، می‌تواند توالی قرینه دوطرفه را شناسایی کند.
- ۴۵- کدام مورد با مراحل مختلف چرخه یاخته‌ای، مطابقت ندارد?
۱) در کوتاه‌ترین مرحله قبل از تقسیم، عوامل آزاد کننده فعالیت دارند.
۲) اگر یاخته‌ای وارد G شود، در هر مرحله آن می‌تواند به چرخه برگرد.
۳) قبل از شروع تقسیم، نوعی از اندامک بدون غشای آن، دو برابر می‌شود.
۴) وقتی کارهای معمول یاخته در حال انجام است، در سراسر سیتوپلاسم، کیسه‌ها و لوله‌ها حضور دارند.

دفترچه شماره ۲

آزمون

۱۳

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

کوچک

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۲/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی	ردیف
۱	فیزیک	۳۰	۴۶	۷۵	۴۰ دقیقه	
۲	شیمی	۳۵	۷۶	۱۱۰	۳۵ دقیقه	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل هشتم
فیزیک	مطابق با کنکور سراسری		
شیمی	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فیزیک

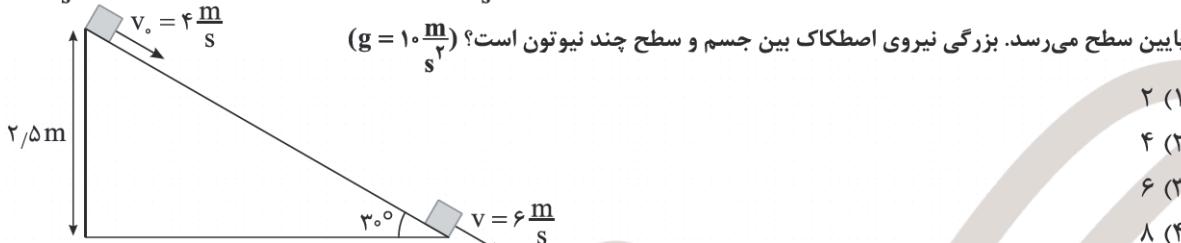
۴۶- اگر دمای یک میله فلزی در اثر افزایش دمای 200°C به اندازه 4°C درصد افزایش یابد، حجم یک مکعب از همین جنس فلز در اثر افزایش دمای 540°F چند درصد افزایش می‌یابد؟

- (۱) 0°C (۲) 0°F (۳) 0°C (۴) 0°F

۴۷- مقدار گرمایی که دمای یک پوند آب را یک درجه فارنهایت افزایش می‌دهد، Btu نام دارد. یک Btu چند واحد SI است؟ (یک پوند برابر 450 g است و گرمای ویژه آب $4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}}$ است).

- (۱) 825 (۲) 850 (۳) 1890 (۴) 1050

۴۸- مطابق شکل جسمی کوچکی به جرم 2 kg از بالای یک سطح شیبدار با تنیدی $6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به سمت پایین پرتاپ می‌شود و با تنیدی $4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به پایین سطح می‌رسد. بزرگی نیروی اصطکاک بین جسم و سطح چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

- (۱) 2 (۲) 4 (۳) 6 (۴) 8

۴۹- در ظرفی 177 cm^3 در 20°C قرار دارد. چند گرم بخار 100°C وارد ظرف کنیم تا دمای تعادل 50°C شود؟ (ظرف عایق‌بندی گرمایی شده است و از تبادل گرما بین ظرف با بخار صرف نظر می‌شود و گرمای ویژه آب و بخار $4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}}$ و $2100 \frac{\text{J}}{\text{kg}^{\circ}\text{C}}$ گرمای نهان ذوب بخار و تبخیر آب به ترتیب $2268 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$ و $336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}$ است).

- (۱) 18 (۲) 28 (۳) 38 (۴) 42

۵۰- درون یک ظرف U شکل که شعاع دهانه شاخه A، 2 برابر شعاع دهانه شاخه B است، مایع با چگالی $5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ قرار دارد. در شاخه B ستونی از آب به ارتفاع 5 cm می‌ریزیم. پس از رسیدن به حالت تعادل اختلاف فشار در تراز $(P_C - P_D)CD$ چقدر می‌شود؟

- (۱) -800 (۲) -800 (۳) 1200 (۴) -1200

۵۱- فرض کنید فشار هوا در جو زمین ثابت و برابر 10^5 Pa است. با این فرض ارتفاع ستون جو چند کیلومتر است؟ (چگالی هوا در جو

- زمین $1/25$ و شتاب گرانش تا ارتفاع جو ثابت و برابر $10^5 \frac{\text{Pa}}{\text{m}}$ فرض می‌شود).
- (۱) 24 (۲) 20 (۳) 18 (۴) 8

۵۲- در شکل زیر دو بار نقطه‌ای $+q$ و $-2q$ در نقطه A و B ثابت شده‌اند ($+q > -2q$). بزرگی میدان الکتریکی در نقطه M چند برابر بزرگی

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{5}}{6}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{4}$

محل انجام محاسبات

۵۳- صفحه‌های یک خازن تخت که فاصله بین صفحات آن 2mm است را با دیالکتریکی با ثابت $\epsilon = K$ پر می‌کنیم و به اختلاف پتانسیل 20V متصل می‌کنیم. اگر در حالی که خازن به مولد متصل است، دیالکتریک را از میان صفحات خازن بیرون آوریم، میدان الکتریکی

میان صفحات خازن چند $\frac{N}{C}$ تغییر می‌کند؟

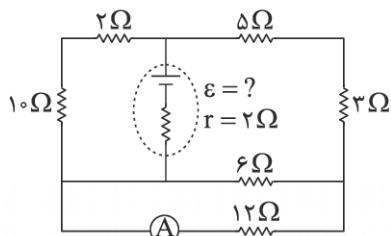
3×10^4 (۴)

7500 (۳)

2500 (۲)

(۱) صفر

۵۴- در مدار شکل زیر آمپرسنج آرمانی جریان 1A را نشان می‌دهد. نیروی محرکه باتری چند ولت است؟

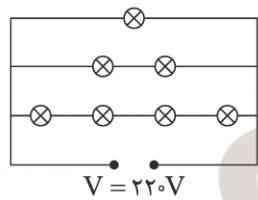
30 (۱)

36 (۲)

38 (۳)

48 (۴)

۵۵- مداری مطابق شکل به برق شهر (220V) متصل شده است و تمام لامپ‌ها مشابه با مشخصه (100W ، 220V) هستند. هزینه برق مصرفی در مدت زمان 4 ساعت چند تومان می‌شود؟ (بهای برق هر کیلووات ساعت 200 تومان است).

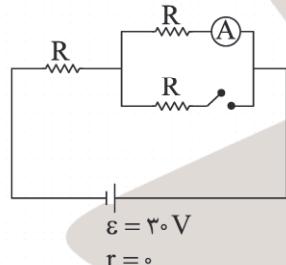
280 (۱)

250 (۲)

180 (۳)

140 (۴)

۵۶- در مدار شکل زیر با بستن کلید جریان عبوری از آمپرسنج ایده آل 5% آمپر کاهش می‌یابد. هر یک از مقاومت‌های R چند اهم است؟

60 (۱)

45 (۲)

30 (۳)

10 (۴)

۵۷- یک خازن با ظرفیت $8\mu\text{F}$ را با اختلاف پتانسیل 50V شارژ کرده و سپس آن را از باتری جدا کرده و دو سر آن را به یک سیم‌ولله آرمانی به طول 10cm که شامل 500 حلقه و ضربی القاوری آن 20 میلی‌هانری است، می‌بندیم. انرژی مرتباً از خازن به القاگر و از القاگر به خازن منتقل می‌شود. اگر بیشینه انرژی ذخیره شده در خازن برابر با بیشینه انرژی ذخیره شده در القاگر باشد، بزرگی میدان

مغناطیسی بیشینه در محور سیم‌ولله چند گاوس است؟ (اتلاف انرژی ناچیز فرض شود). ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$)

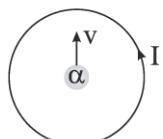
120 (۴)

12 (۳)

60 (۲)

6 (۱)

۵۸- یک ذره α مطابق شکل از مرکز یک حلقه دایره‌ای شکل به سمت بالا پرتاب می‌شود. نیروی مغناطیسی وارد بر این ذره در اثر میدان مغناطیسی حاصل از حلقه در لحظه نشان داده شده، در کدام جهت است؟

(۱) چپ

(۲) راست

(۳) برون سو

(۴) درون سو

محل انجام محاسبات

۵۹- پیچه تختی با 100 Hz حلقه دایره‌ای شکل به شعاع 2 cm در یک میدان مغناطیسی طوری قرار دارد که شار مغناطیسی عبوری از آن در SI به صورت $\Phi = 0.03 \cos(100\pi t)$ است. پس از چند میلی ثانیه از لحظه $t=0$ برای دومین بار اندازه نیروی محرکه القابی بیشینه می‌شود؟

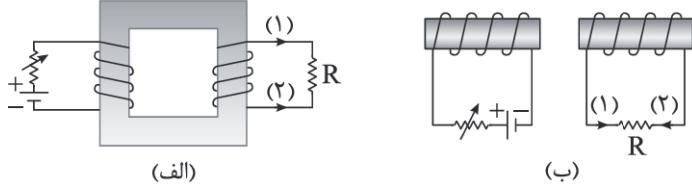
۲۰) ۴

۱۵) ۳

۱۰) ۲

۵) ۱

۶۰- در مدارهای شکل زیر اگر مقدار مقاومت متغیر کاهش یابد، در شکل (الف) جریان در جهت ..... و در شکل (ب) در جهت ..... القا می‌شود.

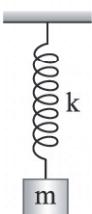

(الف)

(ب)

۶۱- فنر سبکی با طول عادی 40 cm مطابق شکل «الف» از سقف آویزان شده است. وزنه کوچکی به جرم m را به انتهای آزاد فنر بسته و آن را به آرامی پایین می‌آوریم. در حالت تعادل طول فنر 44 cm می‌شود. اگر همین وزنه را به این فنر متصل کرده و در سطح افقی

$$\text{بدون اصطکاک به نوسان درآوریم، دوره حرکت نوسانگر آن چند ثانیه می‌شود؟} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \pi^2 = 10)$$

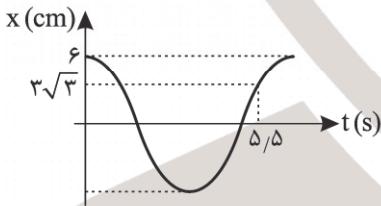
۰/۱۱)

۰/۲۲)

۰/۴۳)

۰/۸۴)

۶۲- نمودار مکان-زمان ذره‌ای به جرم 500 g که حرکت هماهنگ ساده دارد، مطابق شکل است. انرژی مکانیکی نوسانگر چند میلی‌ژول است؟ ($\pi = 3$)

۰/۱۱)

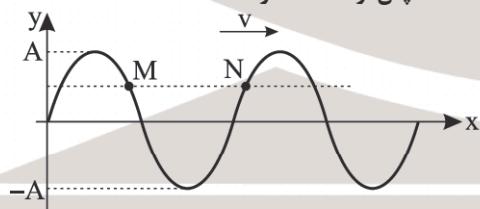
۰/۴۱)

۰/۶۲)

۰/۹۳)

۰/۱۸۴)

۶۳- در یک طناب کشیده، همگن و بلند، موج عرضی سینوسی انتشار می‌یابد. شکل زیر نقش موج در طناب در لحظه t است. نقاط M و N دو نقطه از طناب هستند. چه تعداد از گزاره‌های زیر درباره نوسان این دو نقطه بلافاصله پس از لحظه t درست است؟

الف) تندی نقطه M در جهت مثبت محور y افزایش می‌یابد.

ب) تندی نقطه N در جهت منفی محور y کاهش می‌یابد.

ج) بزرگی شتاب دو نقطه M و N برابر یکدیگر و در جهت منفی محور y است.

د) بزرگی شتاب دو نقطه M و N در حال کاهش است.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۶۴- تراز شدت صوت حاصل از یک منبع صوتی نقطه‌ای برای یک شنونده که در فاصله 5 m از منبع قرار دارد، 15 dB است. توان منبع صوت چند پیکووات است؟ (اتلاف انرژی صوتی تا رسیدن به شنونده قابل چشم‌پوشی است، $\pi = 3$ ، $\log 2 = 0.3$ و $I_0 = 10^{-12} \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$)

$$I = I_0 \cdot 10^{(L - 10\log d)/10} \quad (L = 15\text{ dB}, d = 5\text{ m})$$

۴/۸) ۴

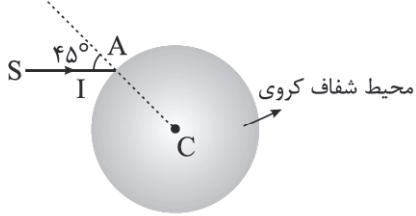
۴۸) ۳

۹/۶) ۲

۹۶) ۱

محل انجام محاسبات

۶۵- پرتو تکرنگ SI با زاویه تابش 45° از هوا به نقطه A روی یک سطح کره شفاف توپر با ضربی شکست $\sqrt{2}$ می‌تابد و از نقطه B در طرف دیگر کره خارج می‌شود. زاویه بین پرتو ورودی (SI) و پرتو خروجی از کره شفاف چند درجه است؟

- ۱۳۵) ۱
۱۴۵) ۲
۱۵۰) ۳
۱۶۵) ۴

۶۶- در امواج طولی راستای انتشار موج بر راستای ارتعاش ذرات محیط ..... بوده و جایه جایی ذره‌ای از محیط انتشار موج که در مرکز یک فشرده‌گی قرار دارد، ..... است.

- ۱) منطبق - صفر ۲) عمود - صفر ۳) منطبق - بیشینه ۴) عمود - بیشینه

۶۷- در پدیده فوتوالکترونیک اگر با ثابت ماندن بسامد، شدت نور تابشی به سطح فلز افزایش یابد، تعداد فوتوالکترون‌های خارج شده ..... و انرژی جنبشی فوتوالکترون‌های خارج شده .....

- ۱) افزایش - ثابت می‌ماند ۲) ثابت - افزایش می‌یابد ۳) ثابت - ثابت می‌ماند ۴) افزایش - افزایش می‌یابد

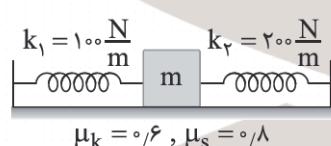
۶۸- بر طبق مدل اتمی بور، الکترون در مدار ۱ در اتم هیدروژن دور هسته اتم در چرخش است. بسامد فوتونی که توسط این الکترون جذب شده و باعث قرار گرفتن الکترون در دومین حالت برانگیخته می‌شود، چند تراهertz است؟ $(c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}, R = 0.1 nm^{-1})$

- ۱) ۲۲۵۰ ۲) ۳۰۰۰ ۳) ۵۰۰۰ ۴) ۸۰۰۰

۶۹- در یک واپاشی هسته‌ای، ذرات آلفا و بتای منفی از هسته مادر گسیل می‌شود. به طوری که عدد جرمی و عدد اتمی هسته دختر به ترتیب ۱۲ واحد و ۴ واحد کمتر از هسته مادر است. تعداد ذرات آلفا و بتای منفی گسیل شده به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- ۱) ۳ و ۴ ۲) ۲ و ۳ ۳) ۲ و ۴ ۴) ۲ و ۳

۷۰- مطابق شکل وزنهای به جرم $4kg$ به دو فنر سبک متصل شده است و دو فنر طول عادی دارند. وزنه را 10 cm به طرف چپ کشیده و سپس رها می‌کنیم. در لحظه رها کردن وزنه، بزرگی نیرویی که از طرف سطح به جسم وارد می‌شود، چند نیوتون است؟ $(g = 10 \frac{N}{kg})$

- ۱) ۵۰ ۲) ۴۰ ۳) ۳۰ ۴) ۲۵

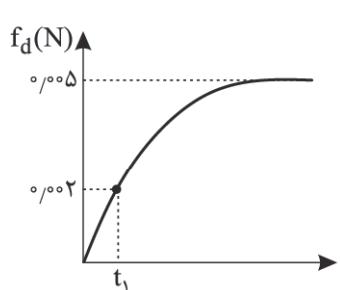
۷۱- به جعبه کوچک ساکنی به جرم $2kg$ در لحظه $t=0$ دو نیروی افقی $F_1 = 15N$ و نیروی عمودی $F_2 = 5N$ مطابق شکل وارد می‌شود. پس از 4 ثانیه از اعمال نیروها، ناگهان دو نیروی F_1 و F_2 قطع می‌شوند. مسافتی که این جعبه از لحظه $t=0$ تا توقف طی

- ۱) ۳۰ ۲) ۲۴ ۳) ۳۶ ۴) ۴۰

محل انجام محاسبات

۷۲- شکل زیر نمودار نیروی مقاومت هوای وارد بر یک قطره باران را که از یک ابر بدون سرعت اولیه رها شده، نشان می‌دهد. در لحظه t_1

شتاب حرکت این قطره باران چند $\frac{\text{m}}{\text{s}^3}$ است؟ (شتاب گرانش زمین ثابت و برابر $10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ است).

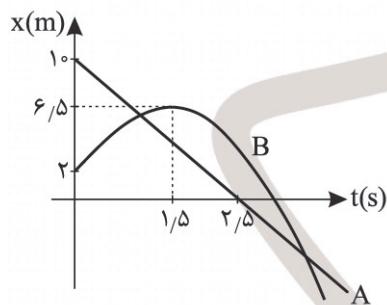
- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۶
۴) ۱۰

۷۳- معادله مکان-زمان متحرکی در SI به صورت $x = -t^3 + 6t - 8$ داده شده است. سرعت متوسط این متحرک در ثانیه سوم حرکت

چند $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ است؟

- ۱) ۲
۲) ۳
۳) ۴
۴) ۵

۷۴- نمودار مکان-زمان دو ذره A و B که بر روی خط راست روی محور X حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. در مدت زمان دو عبور متوالی دو متحرک از کنار هم، جایه‌جایی متحرک B چند متر است؟ (حرکت متحرک B با شتاب ثابت است).

۷۵- نمودار سرعت-زمان دو ذره A و B که بر روی خط راست در دو خط مجاور هم حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. دو ذره در لحظه $t = 0$ از مکان‌های یکسان بر روی محور X می‌گذرند. فاصله این دو متحرک از یکدیگر ۴ ثانیه پس از عبور از کنار یکدیگر چند متر

- ۱) ۳۶
۲) ۴۸
۳) ۵۲
۴) ۵۶

محل انجام محاسبات

شیمی

- ۷۶ - چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) فراوان ترین عنصرها در زمین و مشتری به ترتیب آهن و هلیم می‌باشند.

ب) از دو ایزوتوب طبیعی لیتیم، ایزوتوپی که در آن شمار پروتون و نوترون برابر است، درصد فراوانی بیشتری دارد.

پ) در بین ایزوتوب‌های طبیعی هیدروژن یک رادیوایزوتوپ با نیم عمر بیش از ۱۰ سال وجود دارد.

ت) در بین ۴ دوره نخست جدول دوره‌ای بیشترین شمار عنصرهای با ناماد تک‌حرفی مربوط به دوره دوم می‌باشد.

(۱) صفر ۲) ۲ ۳) ۲ ۴) ۳

- ۷۷ - همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جز.....

۱) نسبت شمار خطوط طیف نشري خطی هلیم در محدوده مرئی به شمار این خطوط برای هیدروژن، برابر $1/5$ می‌باشد.۲) نخستین عنصر جدول دوره‌ای که سومین لایه الکترونی اتم آن پُر می‌شود، ^{29}Cu می‌باشد.۳) اگر آرایش الکترون - نقطه‌ای اتم X به صورت $\ddot{X}$ باشد، این عنصر با ^{12}Mg می‌تواند هم‌گروه باشد.۴) هرگاه نسبت کاتیون به آنیون در یک ترکیب یونی برابر ۱ باشد، کاتیون موردنتظر در این ترکیب می‌تواند $^{11}\text{Na}^+$ ، $^{20}\text{Ca}^{2+}$ یا $^{3+}\text{Sc}^+$ باشد.

- ۷۸ - با توجه به شکل زیر چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

آ) مقدار عددی X می‌تواند ۲ الی ۸ باشد.ب) عنصر M ، عنصری واسطه از گروه ۱۰ جدول دوره‌ای است.پ) شمار الکترون‌های با ۱ = I اتم M و اتم عنصر با عدد اتمی ۳۰ یکسان است.ت) عنصر M با عنصر ^{34}Se هم‌گروه بوده و دارای دو لایه الکترونی پر شده می‌باشد.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

- ۷۹ - کدام موارد از عبارت‌های زیر درست‌اند؟

آ) درصد از حجم هواکره زمین در نزدیک ترین لایه به زمین (تروپوسفر) قرار دارد.

ب) یکی از کاربردهای فراوان ترین گاز نجیب هواکره در صنعت سرماسازی برای انجاماد مواد غذایی می‌باشد.

پ) اتم عنصرهای با عدد اتمی ۲۴ و ۲۹ همانند اتم ^{26}Fe بیش از یک نوع کاتیون تشکیل می‌دهند.ت) نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی در مولکول‌های CO_2 و H_2O یکسان است.ث) میل ترکیبی هموگلوبین خون با گاز CO بسیار زیاد و بیش از ۲۰۰ برابر اکسیژن می‌باشد.

۱) آ، ب و پ ۲) ب، پ و ت ۳) آ، ت و ث ۴) پ، ت و ث

- ۸۰ - همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جز.....

۱) مقدار تولید شده در تولید 7~kW کیلووات برق از انرژی خورشید در مقایسه با باد بیشتر است.

۲) پلیمرهای سبز بر پایه مواد گیاهی مانند نشاسته ساخته می‌شوند و در ساختار آنها اکسیژن نیز وجود دارد.

۳) اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از دومین لایه هواکره می‌گویند که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

۴) واکنش‌پذیری، نقطه جوش و نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی برای اوزون در مقایسه با اکسیژن بیشتر می‌باشد.

- ۸۱ - تفاوت حجم اکسیژن مصرف شده در سوختن ناقص $1/5$ مول متان با حجم اکسیژن تولید شده از تجزیه 45~g آب در شرایط STP برحسب لیتر کدام است؟ ($\text{H} = 1, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

۱) ۴۴/۸ ۲) ۶۷/۲ ۳) ۲۱/۶ ۴) ۲۲/۴

- ۸۲ - کدام مطلب نادرست است؟

۱) ساختار لوویس فراوان ترین یون چنداتمی در آب دریا با ساختار لوویس یون سیلیکات مشابه است.

۲) واکنش محلول‌های سدیم کلرید و نقره نیترات با یکدیگر سریع بوده و رسوب سفید رنگ نقره کلرید تولید می‌کند.

۳) در هر 100~g آب دریای مرده حدود 27~g سدیم کلرید حل شده است و درصد جرمی نمک در آن از دریای سرخ بیشتر است.

۴) از انحلال هر واحد آمونیوم سولفات در آب دو کاتیون و یک آنیون تولید می‌شود.

محل انجام محاسبات

- چند مول ترکیب یونی A_3B در ۱۷۵ گرم آب حل شود تا درصد جرمی محلول حاصل برابر ۱۲/۵ درصد شود؟ ($A_3B = 100 \text{ g.mol}^{-1}$)

۲۵) ۴

۱/۲ (۳)

۰/۲۵ (۲)

۱۲) ۱

- کدام مطلب نادرست است؟

(۱) بیشترین کاربرد سدیم کلرید برای تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سود سوزآور و گاز هیدروژن می‌باشد.

(۲) غلظت بسیاری از محلول‌ها در صنعت، پزشکی، داروسازی، کشاورزی و زندگی روزانه با درصد جرمی بیان می‌شود.

(۳) انحلال‌پذیری کلسیم فسفات و باریم سولفات در دمای ۲۵°C کمتر از ۱٪ ۵۰ گرم در ۱۰۰ گرم آب است.

(۴) سرکه خوارکی با خاصیت اسیدی ملایم که به عنوان چاشنی در غذا مصرف می‌شود، محلول ۱۵ درصد جرمی استیک اسید در آب است.

- با توجه به جدول زیر هرگاه ۵۳۰ گرم محلول سیرشده سدیم نیترات را از دمای ۱۰°C تا دمای ۵۰°C سرد کنیم، جرم سدیم نیترات رسوب کرده بر حسب گرم کدام است؟

$\theta (\text{ }^{\circ}\text{C})$	۰	۱۰	۲۰	۳۰
$S(\frac{\text{g NaNO}_3}{\text{100g H}_2\text{O}})$	۷۲	۸۰	۸۸	۹۶

۱۵۱/۴۲ (۱)

۸۰ (۲)

۱۷۰/۲۴ (۳)

۵۵ (۴)

- همه عبارت‌های زیر نادرست‌اند، به جز .....

(۱) در شرایط یکسان نقطه جوش هیدروژن فلورید از آب کمتر و از آمونیاک بیشتر است.

(۲) برخی مواد شیمیایی مانند آتانول، استون و هگزان به هر نسبتی در آب حل می‌شوند و نمی‌توان محلول سیرشده‌ای از آنها تهیه کرد.

(۳) در دمای ۲۰°C و فشار ۵ اتمسفر انحلال‌پذیری گاز اکسیژن از گاز نیتروژن کمتر است.

(۴) در تصفیه آب به روش تقطیر، آب به دست آمده در مقایسه با روش‌های اسمز معکوس و صافی کربن آلینده کمتری دارد.

- کدام موارد از مطالبات زیر درست است؟

(آ) دومین عنصر گروه ۱۴ جدول دوره‌ای رسانایی الکتریکی کمی داشته و در اثر ضربه خرد می‌شود.

(ب) در بین عنصرهای $_{17}\text{Cl}$, $_{19}\text{K}$, $_{13}\text{Al}$ و F بیشترین شعاع اتمی و کمترین خصلت نافلزی به ترتیب مربوط به عنصرهای $_{19}\text{K}$ و $_{17}\text{Cl}$ می‌باشد.

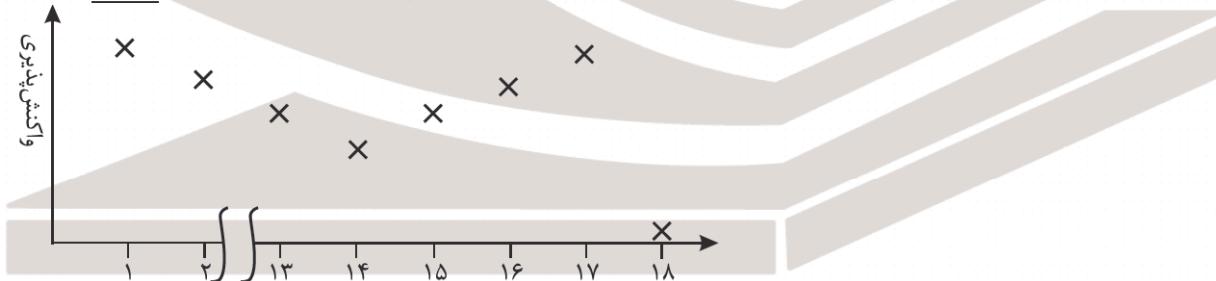
(پ) اگر واکنش $\text{M}_2\text{O}_3 + \text{Na} \rightarrow \dots$ انجام‌پذیر باشد، فلز M می‌تواند فلزهای مانند آهن یا مس باشد.

(ت) در ساخت یک عدد حلقه عروسی از فلز طلا حدود سه تن پسماند ایجاد می‌شود.

(ث) آهن فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون داشته و اغلب در طبیعت به شکل اکسید یافت می‌شود.

(۱) آ، ب، پ و ث (۲) پ، ت و ث (۳) آ، ب، ت و ث (۴) آ، ب و ث

- با توجه به نمودار زیر که روند کلی تغییر واکنش‌پذیری عنصرهای دوره دوم دوره‌ای را نشان می‌دهد، کدام موارد از مطالبات زیر نادرست است؟

(آ) کمترین واکنش‌پذیری در بین عنصرهای فلزی این دوره به فلزی با کمترین چگالی مربوط است.

(ب) با افزایش شمار الکترون‌های زیرلایه p لایه طرفیت عنصرهای دسته p این دوره واکنش‌پذیری افزایش می‌یابد.

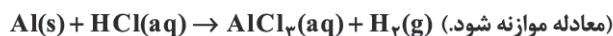
(پ) در بین این عنصرها واکنش‌پذیری عنصری که هم‌گروه با $_{13}\text{Al}$ است، از عنصر کربن بیشتر است.

(ت) عنصر فلزی این دوره که در بیرونی ترین لایه الکترونی اتم آن ۲ الکترون وجود دارد، از عنصر Ca و واکنش‌پذیری کمتری دارد.

(۱) آ و ب (۲) پ و ت (۳) آ و پ (۴) ب و ت

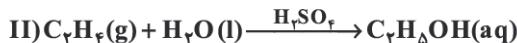
محل انجام محاسبات

- در واکنش m گرم فلز آلومینیم با خلوص ۷۵ درصد با مقدار کافی محلول هیدروکلریک اسید مقدار $10/0/8$ لیتر گاز H_2 در شرایط STP تولید شده است. مقدار m بر حسب گرم کدام است؟ (ناخالصی‌ها در واکنش شرکت نکرده‌اند). ($Al = ۲۷ : g/mol^{-1}$)

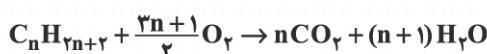
$$5/4 (4) \quad 10/8 (3) \quad 21/6 (2) \quad 10/0/8 (1)$$

- از تخمیر بی‌هوایی مقدار $36^{\circ}C$ گرم گلوكز با بازده واکنش 75 درصد مقدار a گرم اتانول تولید شده است. برای تهیه این مقدار اتانول از واکنش گاز اتن با آب چند گرم اتن لازم است؟ (بازده واکنش تهیه اتانول از اتن را 100 درصد فرض کنید).

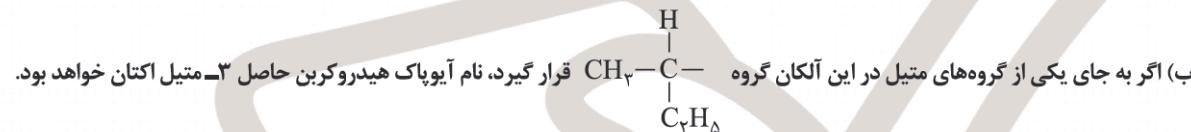

$$10/5 (4) \quad 84 (3) \quad 42 (2) \quad 21 (1)$$

- از سوختن کامل $25^{\circ}C$ مول از یک آلکان راست‌زنگیر مقدار 55 گرم گاز کربن دی‌اکسید تولید شده است. چند مورد از مطالب زیر ($O = 16, H = 1, C = 12 : g/mol^{-1}$) درباره این آلکان درست است؟

آ) حالت فیزیکی این آلکان در دما و فشار اتفاق با حالت فیزیکی بوتان متفاوت است.

پ) تفاوت جرم مولی این آلکان با جرم مولی نفتالن برابر جرم مولی چهارمین آلکن می‌باشد.

ت) شمار پیوندهای $C - C$ در این آلکان $\frac{1}{3}$ شمار پیوندهای $C - H$ در سیکلوهگزان می‌باشد.

$$1 (4) \quad 2 (3) \quad 3 (2) \quad 4 (1)$$

- کدام مطلب نادرست است؟

۱) مجموع انرژی جنبشی ذره‌های سازنده یک نمونه ماده همارز با انرژی گرمایی آن ماده بوده و به مقدار ماده بستگی ندارد.

۲) ظرفیت گرمایی هر ماده همارز با گرمایی لازم برای افزایش دمای آن ماده به اندازه یک درجه سلسیوس است.

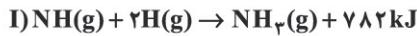
۳) شاخه‌ای از علم شیمی که به بررسی کمی و کیفی گرمایی واکنش‌های شیمیایی، تغییر آن و تأثیری که به حالت ماده می‌بردازد دارد، ترموشیمی نام دارد.

۴) در شرایط یکسان گرمای آزاد شده از سوختن کامل یک مول گرافیت در مقایسه با یک مول الماس کمتر است.

- مجموع ظرفیت گرمایی ویژه فلزهای آلومینیم و نقره در دمای $25^{\circ}C$ و فشار $1 atm$ برابر $1/136 J.g^{-1}.^{\circ}C^{-1}$ می‌باشد. اگر برای افزایش دمای 200 گرم آلومینیم به میزان $100^{\circ}C$ ، مقدار 18 کیلوژول گرما لازم باشد، برای افزایش دمای 500 گرم نقره به میزان $25^{\circ}C$ چند کیلوژول گرما لازم است؟

$$2/95 (4) \quad 1/58 (3) \quad 29/5 (2) \quad 15/87 (1)$$

- تفاوت میانگین آنتالپی پیوندهای $H - N$ و $H - O$ برابر $72 kJ$ می‌باشد. با توجه به واکنش‌های زیر ΔH واکنش (III) بر حسب کیلوژول گرما است؟

$$594 (4) \quad 882 (3) \quad 682 (2) \quad 970 (1)$$

محل انجام محاسبات

-۹۵ ارزش سوختی اتان برابر $52 \text{ کیلوژول} / \text{گرم}$ می‌باشد. اگر آنتالپی سوختن متان برابر -890 kJ/mol باشد، به ازای مصرف 4 مول $(H=1, C=12 : g/mol)$ پروپان به تقریب چند کیلوژول گرما آزاد می‌شود؟

$$\text{C}_3\text{H}_8(\text{g}) + 5\text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 3\text{CO}_2(\text{g}) + 4\text{H}_2\text{O}(\text{l})$$

(۱) ۲۲۳۰ (۲) ۸۲۹ (۳) ۸۵۰ (۴) ۸۹۲

-۹۶ همه عبارت‌های زیر نادرست‌اند، به جز.....

- (۱) الیاف آهن در هوا نمی‌سوزد، در حالی که همان مقدار الیاف آهن در یک ارلن پر از اکسیژن می‌سوزد.
- (۲) هیچ واکنش شیمیایی وجود ندارد که $\bar{R}$ مصرف یا تولید تمام مواد شرکت‌کننده در آن واکنش با R واکنش یکسان باشد.
- (۳) لیکوپن آکنی است که در هندوانه و گوجه‌فرنگی وجود داشته و فعالیت رادیکال‌ها را کاهش می‌دهد.
- (۴) در واکنش: $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow 2\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6(\text{aq})$ شیب نمودار غلظت - زمان آب و مالتوز یکسان نیست.

-۹۷ کدام مطلب نادرست است؟

- (۱) نیتروی بین مولکولی غالب در الکل‌ها تا پنج کربن از نوع هیدروژنی بوده و به همین دلیل به هر نسبتی در آب حل می‌شوند.
- (۲) متیل آمین، ساده‌ترین آمین است و در ساختار آمیدها اتم‌های C, H, N و O وجود دارد.
- (۳) کولار یکی از معروف‌ترین پلی‌آمیدها است که از فولاد هم جرم خود ۵ برابر مقاوم‌تر است.
- (۴) مولکول‌های نشاسته در شرایط مناسب مانند محیط مرطوب با کاتالیزگر یا محیط گرم و مرطوب به آرامی به گلوکز تبدیل می‌شوند.

-۹۸ با توجه به ساختار زیر همه عبارت‌های زیر نادرست‌اند، به جز.....

- (۱) تفاوت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی و اتم‌های هیدروژن در آن برابر یک می‌باشد.
- (۲) در ساختار آن گروه‌های عاملی اسیدی، اتری و کتونی وجود دارد.
- (۳) یکی از فراورده‌های حاصل از آبکافت این ترکیب در شرایط مناسب، یکی از پرکاربردترین اسیدهای آلی در زندگی روزانه است.

(۴) مجموع عدد اکسایش اتم‌های کربن ستاره‌دار در آن برابر ۱ و دارای ۸ اتم هیدروژن می‌باشد.

-۹۹ کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) صابون را می‌توان نمک سدیم اسید چرب دانست و فرمول همگانی این صابون‌ها که جامد هستند، به صورت RCOONa می‌باشد که در آن R یک زنجیر هیدروکربنی بلند است.
- (ب) کلریدها و سوپیانسیون‌ها نور را پخش می‌کنند و برخلاف کلرید، سوپیانسیون ناهمگن است.
- (پ) آب سخت آبی را گویند که دارای مقادیر چشمگیری از یون‌های کلسیم و منیزیم بوده و صابون در آب سخت به خوبی کف نمی‌کند.
- (ت) به منظور افزایش خاصیت ضدعفونی کنندگی و میکروب‌کشی صابون‌ها به آنها کلر اضافه می‌کنند.
- (ث) مخلوط سدیم هیدرکسید و پودر آلمینیم یک پاک‌کننده خورنده بوده و برای باز کردن مجاري مسدودشده در برخی وسائل و دستگاه‌های صنعتی استفاده می‌شود.

(۱) آ، پ و ث (۲) پ، ت و ث (۳) آ، ب و ت (۴) ب، ت و ث

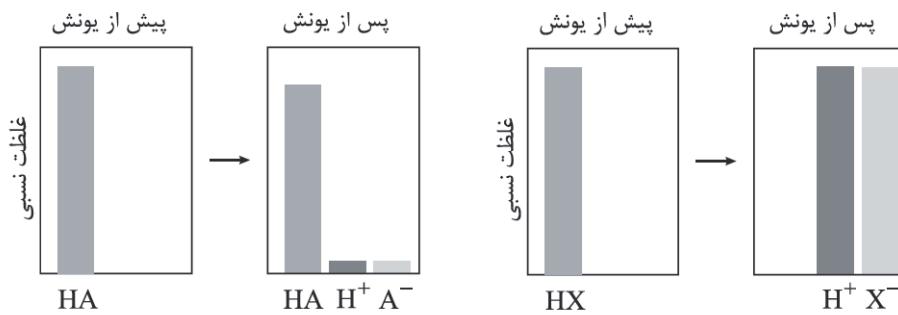
-۱۰۰ کدام مطلب نادرست است؟

- (۱) هیدروکلریک اسید، سدیم هیدروکسید و سفیدکننده‌ها پاک‌کننده‌هایی هستند که افزون بر برهم‌کنش با ذرات آلاینده با آنها واکنش نیز می‌دهند.
- (۲) اسیدهای مزء ترش داشته و با اغلب فلزها واکنش داده و در تماس با پوست سوزش ایجاد می‌کنند.
- (۳) آرنسیوس نخستین کسی بود که اسیدها و بازها را به یک مبنای علمی توصیف کرد و بر روی رسانایی الکتریکی محلول‌های آبی کار می‌کرد.
- (۴) پیش از آنکه واکنش‌های اسیدها و بازها شناخته شود، شیمی‌دان‌ها افزون بر ویژگی‌های اسیدها و بازها با ساختار اسیدها و بازها نیز آشنا بودند.

محل انجام محاسبات

۱۰۱- نمودارهای زیر غلظت نسبی گونه‌های موجود در محلول دو اسید HA و HX در شرایط یکسان را پیش و پس از یونش نشان می‌دهند.

با توجه به آن کدام گزینه درست است؟

۱) نسبت غلظت کاتیون به آنیون موجود در محلول هر دو اسید پس از یونش، یکسان است.

۲) اسید HA یک اسید ضعیف تکپروتون دار است زیرا هر مول از آب، تنها یک مول یون هیدرونیوم تولید نموده است.

۳) محلول اسید HX در مقایسه با محلول اسید HA بزرگ‌تر است زیرا غلظت یون‌های H^+ (aq) در محلول آن بیشتر است.

۴) اگر اسید HA استیک اسید باشد، اسید HX می‌تواند هیدروفلوریک اسید یا نیتریک اسید باشد.

۱۰۲- با توجه به توضیح مرتبه به هر کدام از محلول‌های A و B، مجموع pH این دو اسید برابر ..... است و اگر به محلول A مقدار ۰/۱۶ گرم سدیم هیدروکسید خالص اضافه شود، پس از پایان واکنش pH محلول برابر ..... خواهد شد. (از تغییر حجم محلول صرف‌نظر شود و دما را ۲۵°C در نظر بگیرید).

$$(\text{H} = 1, \text{O} = 16, \text{Na} = 23, \text{K} = 39 : \text{g.mol}^{-1}, \log 2 = 0/3)$$

محلول A: ۱۱۲ میلی گاز HCl را در شرایط STP در آب حل کرده و با افزودن آب مقطر حجم محلول حاصل را به ۵۰۰ میلی لیتر رسانده‌ایم.

محلول B: ۳۷/۶ گرم گاز پتانسیم اکسید را در آب حل کرده و با افزودن آب مقطر حجم این محلول را به ۲ لیتر رسانده‌ایم.

$$(1) ۲/۷, ۱۵/۶ (2) ۲/۷, ۱۴/۶ (3) ۲/۷, ۱۴/۶ (4)$$

۱۰۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) با یک تیغه مسی و تیغه‌ای دیگر مانند روی و با میوه‌ای مانند لیمو می‌توان نوعی باتری ساخت و با آن یک لامپ LED را روشن کرد.

۲) در واکنش فلز روی با محلول هیدروکلریک اسید اتم‌های روی نقش کاهنده داشته و به اتم‌های هیدروژن اسید الکترون داده و سبب کاهش آنها می‌شود.

۳) هرگاه تیغه‌ای از فلز آلومینیم را در محلول مس (II) نیترات قرار دهیم، با گذشت زمان دمای محلول افزایش یافته و از شدت رنگ آبی محلول کاسته می‌شود.

۴) اغلب فلزها در واکنش با نافلزها تمایل دارند یک یا چند الکترون خود را به نافلزها داده و ضمن اکسایش به کاتیون تبدیل شوند.

۱۰۴- همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جز .....

۱) در شرایط یکسان E سلول گالوانی روی - آهن از روی - نقره کمتر است.

۲) اکسایش گاز هیدروژن در سلول سوختی بازده را تا سه برابر افزایش می‌دهد.

۳) اگر قدرت کاهنده‌گی فلز A از B بیشتر باشد، در سلول گالوانی A - B از جرم تیغه B کاسته می‌شود.

۴) در شرایط یکسان حجم گاز تولیدشده در بخش کاتدی دستگاه برگرفته آب دو برابر حجم گاز تولیدشده در بخش آندی آن است.

۱۰۵- پاسخ درست هر سه سؤال زیر در کدام گزینه آمده است؟

آ) جمع جبری عدد اکسایش اتم‌هایی که زیر آنها خط کشیده شده، کدام است؟ NH_4^+ , OF_4^-

ب) آهنی که با لایه نازکی از روی پوشیده شده است، چه نام دارد؟

پ) در آبکاری یک قاشق فولادی با نقره، میله نقره به کدام قطب دستگاه متصل است؟

(۱) -۵، حلبی، منفی
(۲) -۱، آهن گالوانیزه، مثبت

(۳) -۱، حلبی، منفی
(۴) -۵، آهن سفید، مثبت

۱۰۶ - کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) گرافن تک لایه‌ای از گرافیت است و می‌توان آن را یک گونه شیمیایی دو بعدی دانست.
  - ۲) آنتالپی تبخیر و نقطه جوش جزء رفتار فیزیکی مواد مولکولی بوده و به طور عمده به جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی مولکول آنها وابسته است.
  - ۳) افزون بر مولکول‌های سه اتمی، برخی مولکول‌های چهار اتمی نیز می‌توانند شکل خطی داشته باشند.
  - ۴) به شمار نزدیک‌ترین یون‌های ناهمنام موجود پیرامون هر یون در شبکه بلوری عدد کوئوردیناسیون می‌گویند.
- ۱۰۷ - با توجه به توضیح بیان شده برای هر کدام از مواد A، B و C به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه نام این سه ماده به درستی عنوان شده است؟

ماده A: ساینده‌ای ارزان که جزء جامد‌های کوالانسی بوده و در تهیه سنباده به کار می‌رود.

ماده B: این ماده به آلیاژ هوشمند معروف است و در تهیه سازه فلزی در ارتودننسی کاربرد دارد.

ماده C: این ماده به صورت خالص دارای خواص نوری ویژه بوده و در ساخت عدسی‌ها و منشورها به کار می‌رود.

۲) سیلیس، نیتینول، سیلیسیم

۴) سیلیسیم کربید، تیتانیم، سیلیسیم

۱۰۸ - کدام مطلب نادرست است؟

- ۱) در واکنش میان گازهای H_2 و O_2 در دمای $25^\circ C$ استفاده از توری پلاتینی در مقایسه با پودر روی انرژی فعال‌سازی واکنش را به میزان بیشتری کاهش می‌دهد.
- ۲) دو واکنش تجزیه NO و سوختن CO در دماهای پایین انجام نشده یا بسیار کند هستند.
- ۳) در سطح سرامیک‌های درون مبدل کاتالیستی، توده‌های فلزی از جنس فلزهای رادیم، پالادیم و پلاتین با قطر ۲ تا ۱۰ نانومتر وجود دارند.
- ۴) در واکنش $NO(g) + NO_2(g) + 2NH_3(g) \rightarrow 2N_2(g) + 3H_2O(g)$ ترکیب‌هایی که رادیکال محسوب می‌شوند، نقش اکسنده دارند.

۱۰۹ - در سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن به ازای داد و ستد $1/806 \times 10^{34}$ الکترون مقدار a مول هیدروژن مصرف شده است. هرگاه در ظرفی ۲ لیتری مقدار $\frac{7a}{3}$ مول گاز هیدروژن و ۸۴ گرم گاز نیتروژن را در شرایط مناسب تا برقراری تعادل گازی $N_2 + 3H_2 \rightarrow 2NH_3$ تعادل کاتالیستی، اگر هنگام تعادل مقدار ۳۴ گرم گاز آمونیاک در ظرف تعادل موجود باشد، مقدار عددی ثابت تعادل در این دما کدام است؟ ($H = 1$, $N = 14$: $g \cdot mol^{-1}$)

۶۴ (۴)

۸ (۳)

$\frac{1}{8} (2)$

$\frac{1}{64} (1)$

۱۱۰ - همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جزء ..... هستند.

- ۱) اگر افزایش دما، مقدار عددی ثابت تعادل گازی $2C \rightleftharpoons 2A + B$ را کاهش دهد، این تعادل یک تعادل گرماده می‌باشد.
- ۲) در ساختار هر یک از مونومرهای سازنده پلی‌اتیلن ترفتالات دو پیوند H - O وجود دارد.
- ۳) آلکنی که برای زودرس کردن میوه‌ها کاربرد دارد، در شرایط مناسب با گاز HCl ترکیبی تولید می‌کند که در افشاره بی‌حس‌کننده موضعی کاربرد دارد.
- ۴) برای تبدیل پارازایلن به ترفتالیک اسید می‌توان از محلول غلیظ پتابسیم پرمونگنات استفاده کرد و مجموع شمار اتم‌ها در فرمول مولکولی این دو ترکیب آلی با هم متفاوت است.

محل انجام محاسبات

دفترچه شماره ۳

آزمون

۱۳

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۲/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۳۰	۱۱۱	۱۴۰	۶۰ دقیقه
	زمین‌شناسی	۱۵	۱۴۱	۱۵۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی	مطابق با کنکور سراسری		
زمین‌شناسی		مطابق با کنکور سراسری	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۱۱۱- حاصل عبارت $P = \frac{x^6 - 1}{(x^3 + x + 1)(x^3 - x + 1)}$ به ازای $x = \sqrt{1 + \sqrt{2}}$ کدام است؟

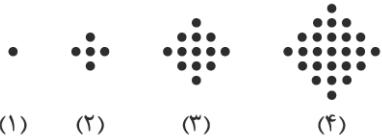
(۱) ۴

 $\sqrt{2}$ (۳)

۲ (۲)

 $2\sqrt{2}$ (۱)

۱۱۲- اختلاف تعداد نقاط در شکل هجدهم و هفدهم الگوی زیر کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۶۴ (۱)

۶۸ (۲)

۸۲ (۳)

۱۳۲ (۴)

۱۱۳- ریشه‌های کدام معادله زیر، از هر یک از ریشه‌های حقیقی معادله $x^3 - 10 = 3x^4 - x^3$ ، دو واحد بیشتر است؟

$x^3 - 4x - 1 = 0$ (۲)

$x^3 - 4x + 1 = 0$ (۱)

$x^3 + 4x - 1 = 0$ (۴)

$x^3 + 4x + 1 = 0$ (۳)

۱۱۴- اگر α و β ریشه‌های معادله $\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \sqrt{7x - x^3}$ باشند، حاصل کدام است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۱۱۵- در بازه (a, b) نمودار هر دو تابع $y = |x - 2|$ و $y = x^3 - x - 4$ زیر خط ۲ است. حداقل $b - a$ کدام است؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱۱۶- اگر $f(x) = \frac{x^3 + ax + b}{x - 2}$ یک تابع خطی باشد که $f(1) = 3$ باشد، $f^{-1}(1)$ برابر کدام گزینه است؟

-۱ (۲)

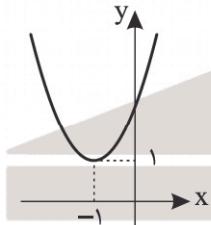
۱ (۴)

-۲ (۱)

۰ (۳)

۱۱۷- فرض کنید $(g \circ f)(m) = 1$. اگر $g(x) = \frac{7x}{2x+1}$ و $f(x) = \frac{2x-1}{x+3}$ مقدار کدام است؟ $\frac{21}{5}$ (۴)

۳ (۳)

 $\frac{63}{19}$ (۲) $\frac{28}{9}$ (۱)۱۱۸- شکل زیر مربوط به نمودار تابع درجه دوم $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ است. در این صورت ضابطه وارون تابع (f^{-1}) برای $x \leq 2$ برابر

کدام گزینه است؟

$y = 2 - \sqrt{2x - 2}$ (۱)

$y = 2 + \sqrt{2x - 2}$ (۲)

$y = 1 - \sqrt{x - 2}$ (۳)

$y = 1 + \sqrt{x - 2}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۱۹ - مقدار $A = \sin \frac{11\pi}{10} - \cos \frac{7\pi}{5} + \sin \frac{13\pi}{6}$ کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۴)

$-\frac{1}{2}$ (۳)

$\frac{\sqrt{6}+1}{4}$ (۲)

$\frac{\sqrt{6}-1}{4}$ (۱)

۱۲۰ - اگر $\frac{\sin^3 x - \cos^3 x}{1 + \sin x \cos x} = \frac{1}{3}$ باشد، $\sin 2x$ برابر کدام گزینه است؟

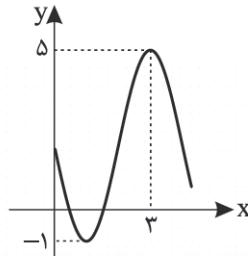
$\frac{3\sqrt{2}}{4}$ (۴)

$\frac{2\sqrt{3}}{5}$ (۳)

$\frac{1}{9}$ (۲)

$\frac{1}{9}$ (۱)

۱۲۱ - قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a + b \sin(\frac{\pi x}{c})$ در شکل زیر رسم شده است. مقدار $\frac{1}{c}$ کدام است؟ (۰ < b < a)

$\frac{1}{2}$ (۱)

$\frac{3}{2}$ (۲)

$2 - \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳)

$1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴)

۱۲۲ - معادله $2 \sin 4x = \cos 2x$ در فاصله $[2\pi, 0]$ چند جواب دارد؟

۱۰ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۲۳ - چند عدد هفت رقمی با ارقام ۲ و ۳ می‌توان نوشت که بر ۳ بخش پذیر باشد؟

۴۹ (۴)

۴۵ (۳)

۴۳ (۲)

۴۲ (۱)

۱۲۴ - از هر یک از مدارس A، B و C، ۴ نفر برای شرکت در مسابقات ریاضی شرکت کردند. «آلا» قبل از مدرسه A برای دور اول مسابقات انتخاب شده است. به طور تصادفی ۲ دانشآموز دیگر انتخاب می‌کنیم. چقدر احتمال دارد این سه دانشآموز همگی غیرهم‌مدرسه‌ای باشند؟

$\frac{4}{33}$ (۴)

$\frac{8}{33}$ (۳)

$\frac{16}{55}$ (۲)

$\frac{8}{55}$ (۱)

۱۲۵ - در سال ۱۴۰۳ آمار طلاق شهر تهران ۵۲ درصد و آمار طلاق سایر شهرها ۳۸ درصد به طور تقریبی مشخص شد. تهران به طور تقریبی ۱۵ میلیون نفر از جمعیت ۹۰ میلیونی ایران را در خود جای می‌دهد. مطابق این آمار از بین ۱۰۰ زوجی که در سال آینده ازدواج خواهند کرد، تقریباً چند زوج طلاق خواهند گرفت؟

۴۴ (۴)

۴۳ (۳)

۴۲ (۲)

۴۰ (۱)

۱۲۶ - معادله دو ضلع مقابله مستطیل $b = bx - b$ و $y = 2x + a$ هستند. اگر یک رأس این مستطیل (۲, ۰) و مساحت آن $\frac{2}{5}$ باشد، محیطش چند برابر $\sqrt{5}$ است؟

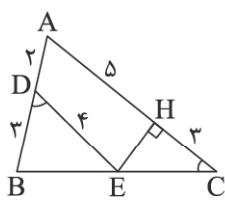
$\frac{3}{5}$ (۴)

$\frac{2}{5}$ (۳)

$\frac{3}{3}$ (۲)

$\frac{2}{8}$ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۲۷- در شکل زیر، زاویه‌های $\hat{A}C\hat{B}$ و $\hat{B}\hat{D}E$ برابرند. اندازه پاره خط EH کدام است؟

$$\frac{\sqrt{11}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{13}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{9}{4} \quad (3)$$

$$\frac{7}{4} \quad (4)$$

۱۲۸- دایره‌ای به مرکز مبدأ مختصات بر خطوط $y = kx + 5$ و $y = x - k$ مماس است. این دایره خط $y = \frac{k}{10}x$ را در نقطه‌ای با کدام طول‌ها

قطع می‌کند؟ ($k > 0$)

$$\pm \frac{7}{\sqrt{10}} \quad (4)$$

$$\pm \frac{1}{\sqrt{10}} \quad (3)$$

$$\pm 2 \quad (2)$$

$$\pm 1 \quad (1)$$

۱۲۹- اگر $x^8 = 25$ باشد، حاصل $\log_2 16 \times \log_{125} \sqrt{3}$ بر حسب x کدام است؟

$$\frac{4}{9x} \quad (4)$$

$$\frac{4}{9}x \quad (3)$$

$$\frac{9}{4}x \quad (2)$$

$$x \quad (1)$$

۱۳۰- اگر $\log_2(6-x) - 3 \log_2 \frac{1}{|x-1|} = 8$ باشد، حاصل $\log_2(6-x)$ کدام است؟

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۳۱- چندجمله‌ای $P(x) = x^3 + mx + n$ بر $(x-1)^2$ بخش‌پذیر است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sqrt{P(x)}}{|x-1|}$ کدام است؟

$$-\sqrt{2} \quad (4)$$

$$\sqrt{2} \quad (3)$$

$$\sqrt{3} \quad (2)$$

$$-\sqrt{3} \quad (1)$$

۱۳۲- تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{ax^2 + bx + c}}{|x-1|} & x \neq 1 \\ ax + c & x = 1 \end{cases}$ در مجموعه اعداد حقیقی پیوسته است. مقدار c کدام است؟

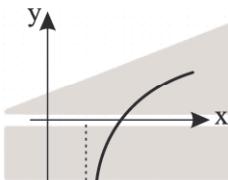
$$-3 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$-2 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

۱۳۳- اگر b عددی طبیعی و نمودار $y = \frac{x^2 + x - b}{2x - a}$ در $(2, +\infty)$ به شکل زیر باشد، حداقل مقدار ab کدام است؟

$$24 \quad (1)$$

$$26 \quad (2)$$

$$28 \quad (3)$$

$$30 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۳۴- اگر $f(x) = ax + \sqrt[3]{x} - 4$ باشد، مقدار a کدام است؟

- $-\frac{5}{3}$ (۴) $-\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۱)

۱۳۵- f تابعی خطی و $f(0) = 2$ است. اگر $g(x) = f^{-1}(4x) + f(x)$ باشد، مقدار $f'(0)$ کدام است؟

- ۶ (۴)   ۸ (۳)   ۴ (۲)   ۳ (۱)

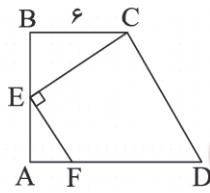
۱۳۶- تابع f پیوسته و $f'(2) = 3$ است. اگر خط مماس بر f در نقطه $x = 2$ ، از مبدأ مختصات عبور کند، مقدار m کدام است؟

- ۴ (۴)   -۳ (۳)   -۲ (۲)   -۱ (۱)

۱۳۷- اگر $x = 2$ طول یکی از نقاط اکسترمم نسبی تابع $f(x) = (x+1)(x+a)(x-a-4)$ باشد، عرض نقطه اکسترمم نسبی دیگر کدام است؟

- ۸ (۴)   ۴ (۳)   -۴ (۲)   -۸ (۱)

۱۳۸- در ذوزنقه قائم‌الزاویه شکل زیر، $AB = 12$ و $AD = 8$ است. حداقل طول پاره‌خط AF چقدر است؟

- $\frac{1}{3}$ (۱)
 $\frac{8}{3}$ (۲)
 $\frac{4}{3}$ (۳)
۱ (۴)

۱۳۹- نقاط بحرانی $|x-4|^{x-1}$ رئوس مثلثی با کدام مساحت هستند؟

- ۹ (۴)   ۶ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

۱۴۰- فرض کنید $\{1, 2, 3, 4\} = A$ باشد. بزرگ‌ترین عضو هر زیرمجموعه غیرتنهی A را روی یک کاغذ یادداشت می‌کنیم. حاصل جمع $Q_3 + Q_2 + Q_1$ این اعداد کدام است؟

- ۱۱ (۴)   ۹ (۳)   ۱۰ (۲)   ۱۲ (۱)

محل انجام محاسبات

زمین‌شناسی

۱۴۱- کدام‌یک از موارد زیر صحیح نمی‌باشد؟

۱) سرعت حرکت انتقالی زمین در حضیض خورشیدی بیشتر است.

۲) سرعت حرکت انتقالی زمین در اوج خورشیدی بیشتر است.

۳) مسافت طی شده زمین بر روی مدار در زمان‌های مساوی برابر است.

۴) در حضیض خورشیدی فاصله طی شده روی مدار کمتر از اوج خورشیدی است.

۱۴۲- خورشید امروز بر مدار 15° درجه شمالی عمود می‌تابد. زاویه تابش بر مدار 15° درجه جنوبی کدام است؟

۶۰° (۲)

۳۰° (۱)

۹۰° (۴)

۴۵° (۳)

۱۴۳- ظهور پستانداران با کدام‌یک از پدیده‌های زیر هم‌زمان بوده است؟

۲) نخستین گیاهان گلدار

۱) نخستین خزندۀ

۴) نخستین دایناسورها

۳) نخستین پرنده‌ها

۱۴۴- کدام‌یک از کانه‌های زیر نیاز به کانه‌آرایی ندارند؟

۴) گالن

۳) آهن

۲) مس

۱) هماتیت

۲) کالکوپیریت - گالن

۱) میکا - پیریت

۴) پیریت - گالن

۳) هماتیت - گالن

۱۴۵- عرض رودخانه‌ای در زیر پل 24 متر است. زمانی که آب با عمق 5 متر و با سرعت 5 متر بر ثانیه از زیر پل عبور می‌کند، دبی آب

رود چند متر مکعب بر ثانیه است؟

۱/۵ (۴)

۱۲ (۳)

۳ (۲)

۶ (۱)

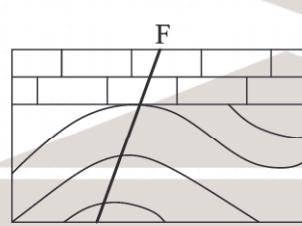
۱۴۶- میزان یون‌های Ca و Mg نمونه آبی به ترتیب 40 و 20 میلی‌گرم در لیتر است. سختی کل آب حدود چند میلی‌گرم در لیتر است؟

۱۸۲ (۴)

۲۱۴ (۳)

۱۰۷ (۲)

۳۶۴ (۱)

۱۴۷- برای تشکیل شکل زیر در طبیعت کدام تنش‌ها اثرگذار بوده است؟

۱) کششی

۲) فشاری

۳) کششی - برشی

۴) فشاری - برشی

۱۴۸- شیسته‌ها مربوط به سنگ‌های ..... بوده و مقاومت خوبی برای احداث سازه .....

۲) دگرگونی - ندارند

۱) دگرگونی - ندارند

۴) آذرین - ندارند

۳) آذرین - ندارند

۱۴۹- به هنگام حفر تونل‌های مترو کدام ممکن است سبب بروز مشکل بزرگ تری برای ادامه کار باشد؟

۲) شب زمین

۱) عبور از بین سنگ‌های سخت

۴) عبور از لایه‌های آبرفتی

۳) قطع کردن آبخوان

۴) گالن

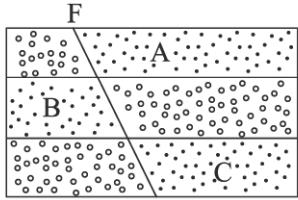
۳) اورپیمان

۲) زغال سنگ

۱) رالگار

۱۵۰- کدام‌یک از سنگ‌ها یا کانی‌های زیر حاوی As نیستند؟

۱۵۲- اگر عامل تشکیل شکل زیر، تنش فشاری باشد، بین سن نسبی لایه‌های A و C کدام رابطه برقرار است؟

$$A = B < C \text{ (۱)}$$

$$A = B > C \text{ (۲)}$$

$$B = C < A \text{ (۳)}$$

$$B = C > A \text{ (۴)}$$

۱۵۳- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های امواج ریلی است؟

- (۱) در محل کانون شکل می‌گیرد.
- (۲) سرعت آن از سایر امواج بیشتر است.
- (۳) عمق نفوذ و تأثیر محدودی دارد.
- (۴) سبب حرکت عمودی امواج می‌شود.

۱۵۴- دشت‌های خشک و پهناور و همچنین کم آب از ویژگی‌های کدام پهنه زمین‌شناسی می‌باشد؟

- (۱) ایران مرکزی
- (۲) شرق و جنوب شرق
- (۳) کپه داغ
- (۴) خوزستان

۱۵۵- ذخایر نفت ایران به طور عمده در کدام یک از لایه‌های زیر قرار دارند؟

- (۱) ماسه سنگی
- (۲) شیلی
- (۳) سنگ آهکی
- (۴) آذرین

آزمون شماره ۱۳
۱۴۰۲ آوریل

پاسخنامه تجربی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	زیست‌شناسی	علی کرامت	مهدی اسماعیلی – اسکندر پرواز آبین زارع حسینی – مهرنوش ملکی	فاطمه سادات طباطبایی – معصومه فرهادی
۲	فیزیک	جواد قزوینیان	مرتضی میرخانی	محمد رضا خادمی – غلامرضا محبی
۳	شیمی	مسعود جعفری	محمد عظیمیان زواره	مهرداد بزرگر – کارو محمدی
۴	ریاضی	عباس نعمتی فر	محمد مصطفی ابراهیمی – کاظم اجلالی حسین شفیع‌زاده – سروش موینی	نیکا موسوی – مانی موسوی
۵	زمین‌شناسی		رضا ملکان پور	—

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی – امیر علی‌الماضی – مبینا بهرامی – معین الدین تقی‌زاده – پریا رحیمی – مهرداد شمسی – راضیه صالحی – انسیه مرزبان
--

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

مرکز آموزش مادر برتر

گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد:

- (الف) نادرست، هر mRNA حداقل دارای یک AUG کدون آغاز می‌باشد، اما در سایر RNAها ممکن است AUG مشاهده نشود.
 (ب) درست، UAA می‌تواند به عنوان آنتی کدون وارد جایگاه P شود، اما به عنوان کدون پایان نمی‌تواند وارد جایگاه P شود.
 (ج) درست، AUG به عنوان کدون آغاز فقط وارد جایگاه P می‌شود، اما ممکن است بیش از یک AUG در mRNA مشاهده شود و وارد جایگاه A شود و همچنین به عنوان آنتی کدون هم می‌تواند وارد هر سه جایگاه شود.

- (د) درست، در همه موارد ۵ حلقه مربوط به باز مشاهده می‌شود.
 (ه) درست، ACU به عنوان آنتی کدون نمی‌تواند در tRNA مشاهده شود، اما ممکن است در سایر بازویهای tRNA مشاهده شود.
 (زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۷، ۳۱، ۳۰ و ۳۱)

گزینه ۲ صحیح است.

- همه یاخته‌های خونی وارد بافت نمی‌شوند از جمله گلبول قرمز و همه یاخته‌های خونی در مغز قرمز استخوان تولید نمی‌شوند بلکه اندام‌های لنفی در ساخت گلبول سفید نقش دارند.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) منظور مغز استخوان است که در تولید گلبول قرمز نقش دارد.
 (۳) منظور پلاکت‌ها هستند که قطعه یاخته‌ای می‌باشند.
 (۴) یاخته‌های بنیادی برای تقسیم از فولیک اسید به همراه B₁₂ استفاده می‌کنند.
 (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۹ و ۵۰ و ۴۳)

گزینه ۳ صحیح است.

- ماهی آب شیرین دارای یون‌های بیشتری در سرخرگ پشتی می‌باشد که لزوماً استخوانی است.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) سه شاخه کلیه چپ می‌باشد.
 (۲) منظور چربی است.

- (۴) عدد نمکی فقط در پرندگان و خزندگان بیابانی و دریابی است.
 (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۶، ۱۴، ۷۶ و ۷۷)

گزینه ۴ صحیح است.

- یاخته‌های مژکدار از انتهای بینی تا انتهای نایزک مبادله‌ای که مربوط به بخش مبادله‌ای است، قرار دارند.

- سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشند.

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۵)

گزینه ۳ صحیح است.

- بخشی از نفرون که مواد مفید را باز جذب می‌کند، لوله پیچ خورده نزدیک تا پیچ خورده دور است که در بخش ابتدایی یعنی لوله پیچ خورده نزدیک یاخته‌های ریزپردار بیشتر است.

- بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) منظور کپسول بومن (ترواش) و یا لوله پیچ خورده (ترشح) می‌باشد که کپسول بومن باز جذب ندارد.
 (۲) بخش متصل به لگنچه مجرای جمع کننده است که بخشی از نفرون نیست.
 (۴) منظور کپسول بومن است که این بخش گلومرول را احاطه کرده است و نه برعکس!

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۳)

گزینه ۴ صحیح است.

- گلبول قرمز یاخته زنده بوده و ما می‌دانیم که هر یاخته زنده‌ای روی سطح خود گیرنده‌های پروتئینی، کاتالو... دارد، پس هر گلبول قرمzi لزوماً دارای پروتئین است، سوال مطرح نکرده پروتئین D.

- بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مادر می‌تواند سالم ناقل و یا بیمار باشد تا پسری بیمار هموفیلی داشته باشد که فرد سالم هم آل بیماری را دارد.
 (۲) مادر می‌تواند OO بوده و با پدر BO صاحب فرزند O شود.
 (۴) مادر BODd اگر با پدر BODd ازدواج کند، می‌تواند صاحب فرزند O شود.

- (زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۰)

گزینه ۱ صحیح است.

- در گیاهانی مثل سس و گل جالیز که انگل‌اند و در آنها یاخته‌هایی وجود ندارد که بتوانند فتوستنت کنند.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۲) آوندهای چوبی به شکل‌های متفاوتی لیگنین را در دیواره پسین خود رسوب می‌دهند.

زیست‌شناسی

۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:

- (الف) نادرست، هسته سلول‌ها دور از ریزپر قرار می‌گیرند.

- (ب) نادرست، هسته سلول‌ها به سمت خارج حفره نزدیک هستند نه داخل حفره.

- (ج) درست، طبق شکل کتاب درسی

- (د) درست، طبق شکل کتاب درسی

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۵، ۳۱، ۳۰ و ۲۵)

گزینه ۴ صحیح است.

همه موارد صحیح هستند.

- (الف) در اثر اتصال لیزوزوم به اکتوئول غذایی، واکتوئول گوارشی تشکیل می‌شود که بزرگ‌تر می‌باشد.

- (ب) سکرتین افزایش ترشح بی‌کربنات (قلیابی) و گاسترین باعث افزایش ترشح اسید معده (اسیدی) می‌شود.

- (ج) طبق شکل کتاب درسی

- (د) به علت ترشح پیسینوئن (پروتئین) فعالیت شبکه آندوپلاسمی و دستگاه گلزاری بالا می‌باشد.

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

گزینه ۱ صحیح است.

فقط مورد (ج) صحیح است. طبق شکل کتاب درسی (قلب ماهی)

بررسی موارد نادرست:

- (الف) سرخرگ شکمی خون تیره و سرخرگ پشتی خون روشن دارد.

- (ب) مقدار کمی از خون موجود در هر تغیه آبشنی روشن است. (شکل کتاب)

- (د) در ماهیان آب شور (که ادرار غلیظ) دارند، آبشنی‌ها در دفع برخی

- یون‌ها مؤثر می‌باشند.

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۶، ۴۵ و ۴۴)

گزینه ۴ صحیح است.

همه موارد صحیح هستند.

- (الف) کاتال‌های نشیتی پتاسیم همیشه فعال هستند و در حال خروج پتاسیم می‌باشند.

- (ب) اگر قسمت بالارو نمودار پتاسیل عمل باشد کاتال‌های دریچه‌دار

- سدیم و اگر قسمت پایین‌رو نمودار باشد کاتال‌های دریچه‌دار پتاسیمی

- فعال می‌باشد.

- (ج) پمپ سدیم پتاسیم همیشه فعال می‌باشد و با صرف انرژی در حال

- خروج یون‌های سدیم می‌باشد.

- (د) عبور سدیم و پتاسیم با انتشار تسهیل شده و انتقال فعال در حال

- انجام است و عبور اکسیژن و دی‌اکسید کربن هم با روش انتشار ساده.

- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۴)

گزینه ۱ صحیح است.

مهره‌های کمر به دندنه‌ها متصل نیستند، (کوچکترین مهره کمر،

- بالاترین مهره کمر می‌باشد).

- گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ طبق شکل کتاب درسی صحیح هستند.

- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۳۱)

گزینه ۲ صحیح است.

موارد (الف) و (ب) صحیح می‌باشند.

- بررسی موارد:

- (الف) پرادراری و به دنبال آن پرنوشی در هر دو نوع دیابت مشاهده می‌شود.

- (ب) در دیابت شیرین برخلاف دیابت بی‌مزه تجزیه پروتئین ها انجام

- می‌شود و اینمی کاهش می‌باشد.

- (ج) شکل سلول‌های جزایر لانگهانس متفاوت می‌باشد اما هسته مرکزی دارند.

- (د) تولید انسولین در پانکراس در دیابت نوع ۱ کاهش می‌باشد اما تولید

- هورمون ضدادراری در هیپوتالاموس انجام می‌شود نه در هیپوفیز پسین.

- (زیست‌شناسی دهم، صفحه ۷۵)

- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

گزینه ۴ صحیح است.

از هر جانداری سرم (پادتن) تهیه شود سلول خاطره در بدنش تشکیل

- می‌شود اما در بدن فرد گیرنده سرم سلول خاطره‌ای تشکیل نمی‌شود.

- بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پادتن ممکن است مکمل کل یا قسمتی از پادگن باشد.

- (۲) طبق شکل کتاب درسی.

- (۳) طبق شکل کتاب درسی.

- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۳، ۷۲ و ۷۱)

۲۲. گزینه ۲ صحیح است.
 محل ابگیری حدودی، هزارلا است که بعد از سیرابی قرار دارد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) محل ترشح آنزیم‌ها معده و کیسه‌های معده است که بعد از چینه‌دان (محل ذخیره و نرم شدن غذا) قرار دارد.
 ۳) محل شروع گوارش مکانیکی آرواره‌ها است که قبل از معده قرار دارد.
 ۴) محل وارد شدن آنزیم‌های گوارشی شیردان است که بعد از سیرابی قرار دارد.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۲ و ۳۱)

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.
 توجه شود که جهت حرکت مواد در کولون افقی به سمت چپ و طحال و مجرای لغای چپ بزرگتر است و انتهای کولون پایین رو در حین اتصال به راست روده به سمت راست بدن می‌رود. همان سمتی که بخش عمده کبد قرار دارد، اما توجه کنید که لوب بزرگتر تیموس در سمت چپ است.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۶ و ۵۹)

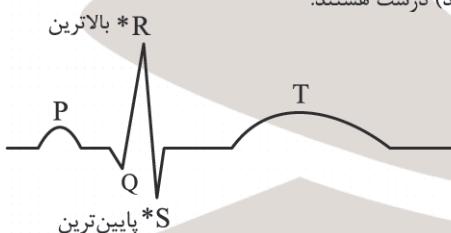
۲۵. گزینه ۴ صحیح است.
 زیرا در بازدم عمیق (انقباض شکم)، ماهیچه بین دندنهای خارجی در حال استراحت است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) وقتی ماهیچه‌ای بین دندنهای خارجی منقبض است، به جز حالت دم که دیافراگم نیز منقبض است.
 ۲) منظور حالت بازدم است که دیافراگم در حال استراحت است.
 ۳) منظور دم عمیق است که ماهیچه‌های بین دندنهای خارجی در حال انقباض هستند.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۲۶. گزینه ۴ صحیح است.
 توجه کنید برای به استراحت در آمدن ماهیچه‌ها نیاز به ارسال پیام عصبی نیست.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) درست، منظور بصل النخاع است که در کنترل پل مغزی درمی‌آید.
 ۲) درست، منظور بصل النخاع است که در کنترل پل مغزی درمی‌آید.
 ۳) درست

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۴۴)

۲۷. گزینه ۳ صحیح است.
 موارد (الف) و (د) درست هستند.

طبق نمودار فاصله بین R و S است که در این حین انقباض بطئی شروع می‌شود. اما در نقطه R انقباض دهلیزها پایان یافته در ضمن صدای دوم قلب در انتهای موج T رخ می‌دهد.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.
 با توجه به شکل کتاب درسی گزینه ۱ صحیح است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) نادرست، عموماً تعداد رگ‌های ورودی بیشتر است.
 ۳) نادرست، در موج دست تجمعی را نمی‌بینیم.
 ۴) نادرست، لوب بزرگتر تیموس سمت چپ است در صورتی که آپاندیس در سمت راست قرار دارد.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۴۰)

۲۹. گزینه ۳ صحیح است.
 چون خون روش را انتقال می‌دهد.
 A → دریچه دولختی (میترال)
 B ← دریچه سه‌لختی
 C ← دریچه سینی اثورتی
 D ← سرخرگ کرونری (اکلیلی)
 E ← دریچه سینی ششی بقیه موارد صحیح هستند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

- ۳) تار کشندۀ از تمایز روپوست بوده و فاقد پوستک است.
 ۴) همه یاخته‌های زنده دارای گلیکولیز بوده و در ماده زمینه‌ای این فرایند را انجام می‌دهند.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۷۱ و ۱۷۰)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

منظور صورت سوال کوریون می‌باشد که همزمان با تشکیل آن یاخته‌های توده درونی، لایه‌های زاینده را ایجاد می‌کنند.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) پیک دوربرد از آن ترشح می‌شود. (HCG)
 ۲) زوائد انگشتی آن در رحم است نه تخمدان.
 ۳) قبل از تشکیل آن آنزیم هضم‌کننده ترشح می‌شود و سبب جایگزینی می‌گردد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

منظور گیرنده چشایی و بویایی است که هر دو زنده بوده و تنفس هوایی داشته و در میتوکندری CO_2 آزاد می‌کنند.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) منظور تعادلی و شناوری است که یاخته‌های غیرعصبی هستند.
 ۲) منظور درد و حس وضعیت است.
 ۳) لزوماً همه گیرندهای حسی نورون کامل نیستند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۰، ۳۲ و ۳۴)

۱۷. گزینه ۴ صحیح است.

توجه کنید نوکلیشیک اسید با دو انتهای متصل یعنی نوکلیش اسید حلقوی مثل دنای حلقوی در باکتری‌ها، منظور از عدم اتصال دنا و رنا خطی است. نوکلوتیدها در ساختار خود نوعی قند ۵ کربنی دارند.

- (ریبوز، دنوکسی ریبوز)
بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱) نادرست، مثلاً برای رنا این الزاماً صدق نمی‌کند.

۲) نادرست، اولاً که پلazمید در اگازی‌ها هم مثل مخمر یافت می‌شود، به علاوه باکتری‌ها هم می‌توانند در کنار کروموزوم اصلی خود، دیسک (پلazمید) نیز داشته باشند.

- ۳) نادرست، اغلب دناهای پروکاریوت‌ها فقط یک جایگاه آغاز همانندسازی در دنای خود دارد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۲ تا ۷)

۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

تمامی موارد به جز مورد آخر صریح هستند.

- بررسی عبارت د: توجه کنید در ازماشی‌های گرفیت صرفاً این مورد مشخص شد که ماده و راثتی از باکتری پوشینه‌دار، توانایی انتقال به باکتری غیرپوشینه‌دار را دارند نه دنا.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳ و ۳ تا ۷)

۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

توجه کنید ABC این حالت فقط زمانی ایجاد می‌شود که بین دو ال C و B کراسینگ اور رخ دهد. (نر b و a) در حین کراسینگ اور بین (B و a) و (a و b) دگرهای جدید بدین صورت هستند: $\frac{\text{AbC}}{\text{aBc}}$. (مشابه گزینه ۳)

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۵۶)

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

- ۱) درست، چون که محصول زن، رنا و پروتئین است.
 ۲) نادرست، بالعکس، تنظیم رونویسی زیرمجموعه تنظیم بیان زن است.

- ۳) نادرست، توجه کنید که مهار کننده پروتئین هست اما آنزیم خیر.
 ۴) نادرست، توجه شود که انواعی از فعل کننده وجود دارد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

زیرا که منظور جایگاه P است. به ترتیب:
 ۱) جایگاه E ۲) جایگاه A ۳) جایگاه P ۴) جایگاه A

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

توجه شود که هسته، اندامک نیست.

- بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ و ۲) درست، با توجه به خط کتاب درسی

۳) درست، توجه شود که راکیزه هم به خاطر تولید ATP و انرژی در تقسیم یاخته مؤثر است.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱)

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۴۷)

مرکز آموزشی مارس برتر

پایه دوازدهم - آزمون ۱۲۰ - پاسخنامه تجربی

بنابراین ممکن است در یک سلول گیاهی این ترکیبات وجود داشته باشد ولی توسط سلول گیاهی ساخته نشده باشد.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

(ب) نادرست، تار کشندۀ حاصل تمایز روپوست است نه پوست.
 (ج) نادرست، درون پوست و ریشه‌زا در فشار ریشه‌ای نقش دارند ولی عامل اصلی انتقال شیره خام تعرق است.

(د) نادرست، انباست K^+ و Cl^- باعث باز شدن روزنه‌ها می‌شود نه Na^+ و Cl^- .

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ تا ۱۱۷)

۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

با تحریک سلول ماهیچه یون Ca (مؤثر در انعقاد خون) از شبکه آندوپلاسمی صاف که غیرمستقیم به غشای هسته متصل است، خارج می‌شود.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، پس از بروز رانی مساحت غشا افزایش می‌یابد نه کاهش.
 (۳) نادرست، کلسيم با انتقال فعل به شبکه آندوپلاسمی بازمی‌گردند نه انتشار تسهیل شده.
 (۴) نادرست، طول بخش تیره همواره ثابت است و در انقباض و استراحت تغییر نمی‌کند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۹)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

(۱) درست، هورمون جیرلین باعث جوانه‌زنی و آبسیزیک اسید مانع جوانه‌زنی است.

(۲) درست، جیرلین و اکسین هر دو باعث درشت شدن میوه می‌شوند.

(۳) نادرست، سیتوکینین و جیرلین هر دو موجب افزایش تنسیم سلولی می‌شوند.

(۴) درست، اکسین مانند اتیلن باعث مهار رشد جوانه جانبی و در نتیجه چیرگی رأسی می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۵)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

اوگلنا جانداری بوکاربیوت و از گروه آغازیان است که تعداد جایگاه آغاز آن می‌تواند تغییر کند. برخلاف عامل کراز که نوعی باکتری است و تعداد جایگاه آغاز ثابت دارد.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، جاندار مورد مطالعه مزلسون و استال باکتری است که تعداد جایگاه آغاز آن کمتر از موش (میزبان عامل بیماری) است.

(۲) نادرست، عامل ذات‌الریه باکتری است که دنای حلقوی دارد ولی هنگام همانندسازی دنای می‌توان در آن دنای خطی مشاهده کرد.

(۳) نادرست، همانندسازی دنای حلقوی ۲ چهتی است ولی اگر در ۲ جهت با سرعت متفاوت همانندسازی انجام شود، نقطه پایان مقابله جایگاه آغاز نیست.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹، ۱۲ و ۱۴ تا ۱۶)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

در بدن همه افراد کربوهیدرات A و B وجود دارد ولی در بدن افراد با گروه خونی O آنژمی که کربوهیدرات A و B را به غشا اضافه کند وجود ندارد و ساخته نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گلبول قرمز موجود در خون، بالغ است و فاقد ژن رونویسی است.
 (۲) در هر ۲ گروه خونی A منفی و AB مثبت ۲ نوع ژنوتیپ احتمالی وجود دارد.

AADD – AAdd – AoDD – AOdd

(۴) در افرادی با گروه خونی منفی پروتئین Rh وجود ندارد ولی سایر پروتئین‌ها، مانند پمپ و کاتال و ... می‌توان یافت.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱)

۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

فقط مورد (د) درست است.
 (الف) نادرست، در چرخه کالوین ATP مصرف و در چرخه کربس ATP تولید می‌شود.

(ب) نادرست، در چرخه کالوین ناقل الکترون مصرف و در چرخه کربس تولید می‌شود.

(ج) نادرست، در چرخه کالوین و کربس ترکیب ۶ کربنیه تجزیه می‌شود.

(د) درست، در چرخه کالوین ترکیب ۳ کربنیه تولید می‌شود ولی در چرخه کربس ترکیب ۳ کربنیه وجود ندارد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۴۰. گزینه ۳ صحیح است.

عبارت اول مربوط به اوریک اسید و عبارت دوم مربوط به اوره است.

(۱) درست - نادرست، کلیه‌ها آن را از خون می‌گیرند.

(۲) نادرست - نادرست، عبارت دوم مربوط به التهاب حاصل از رسوب اوریک اسید در مفاصل است.

(۳) درست - درست، عبارت دوم مربوط به تولید آمونیاک است.

(۴) نادرست - درست، در کبد از ترکیب آمونیاک با کربن دی‌اکسید، اوره تشکیل می‌شود.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۷۵)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

انواع رفتارهای غیرشرطی که جانور با کاهش فعالیت مواجه است، شامل خواب زمستانی و رکود تابستانی است. ویژگی مشترک هر دو رفتار کاهش مصرف اکسیژن است.

با کاهش مصرف اکسیژن فعالیت چرخه کربس کاهش می‌یابد و همچنین میزان تشکیل رادیکال آزاد کاهش می‌یابد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) نادرست، رکود تابستانی حتی در صورت وجود شرایط مناسب هم انجام می‌شود.

(۲) نادرست، تغییر نسبتاً پایدار و ویژگی رفتارهای یادگیری است و این رفتارها غیریزی هستند.

(۳) نادرست، ذخیره انرژی و چربی در خواب زمستانی وجود دارد ولی در رکود تابستانی وجود ندارد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۱۲۰)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

اگر ژنوتیپ آندوسیرم AAaBbbCcc باشد، باید در گیاه والد ماده الل C وجود داشته باشد در حالی که پوسته دانه که مربوط به والد ماده است، ۲ ال C دارد و فاقد C است. (نادرستی گزینه ۳)

علت درستی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست، در ساقه رویانی با ژنوتیپ AaBbCc باید والد ماده که پوسته دانه را دارد، باید این صفت یکی از الها را داشته باشد که والد ماده ال b و C و یکی از الها A یا a را منتقل کرده است.

(۲) درست، لیه با ژنوتیپ AabbCC باید در آندوسیرم ۳ ال C و ۳ ال b داشته باشد و در مورد ال a فقط نمی‌تواند ۳ ال A یا ۳ ال a داشته باشد.

(۴) درست، پوسته دانه (والد ماده) با ژنوتیپ aaBBCc باید حداقل یک ال در رویان (ساقه رویانی) داشته باشد که با توجه به ژنوتیپ ساقه رویانی امکان پذیر است.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

براساس کتاب درسی، نوعی جهش که باعث تغییر در زنجیره بتا هموگلوبین می‌شود، کم خونی داسی شکل است که در رشته الگو توالي CAT CTT به GAA تبدیل می‌شود و در رشته رمزگذار توالي GAA به توالي GUA تبدیل می‌شود. بنابراین در افراد بیمار احتمال دوپاره‌تیمین کاهش می‌یابد. (نادرستی گزینه ۴) ولی تعداد پیوندهای هیدروژنی و فسفودی استر ثابت می‌ماند (نادرستی گزینه ۳) و اگر چه در رشته الگو پس از جهش باز T به A تبدیل شده و بازهای پورینی افزایش می‌یابد ولی در مولکول دنا تعداد بازهای پورینی ثابت است چون در رشته مقابل باز پورینی کاهش داشته است (نادرستی گزینه ۱) ولی تعداد نوكلئوتید، کدون و جابه‌جاوی تغییر نمی‌کند. (درستی گزینه ۲)

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۱ و ۵۱)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

مواد (ج) و (د) درست هستند.
 (الف) نادرست، در ملخ دفع به وسیله لوله‌های مالپیگی انجام می‌شود که به ابتدا روده وارد می‌شوند نه به راست روده.

(ب) نادرست، در سخت پوستان ماده دفعی از آشش خارج می‌شوند که فاقد کلیه می‌باشند.

(ج) درست، جذب آب توسط مثانه در دوزیستان انجام می‌شود که قلب سه‌حرقه دارند.

(د) درست، خزندگان و پرندگان غدد نمکی دارند که قلب این جانداران ۴ حفره‌ای بوده و گردش خون بسته دارند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

تنها مورد (الف) درست است.
 سلول‌های گیاهی از راه پلاسمودسیم با هم در ارتباط هستند از پلاسمودسیم مولکول‌های مانند دنا، رنا و پروتئین می‌توانند عبور کنند.

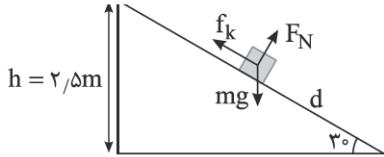

$$F = 1/8\theta + 32 \Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5} \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = \frac{5}{9} \Delta F = \frac{5}{9}^{\circ}\text{C}$$

$$Q = mc\Delta\theta = 450 \times 10^{-3} \times 4200 \times \frac{5}{9} = 1050 \text{ J}$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۱۵ و ۹۱)

۴۸. گزینه ۳ صحیح است.

$$\sin 30^{\circ} = \frac{h}{d} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{2/5}{d} \Rightarrow d = 5m$$

$$\Delta E = W_{f_k} \Rightarrow \Delta U + \Delta K = W_{f_k} \Rightarrow -mgh + \frac{1}{2}(v^2 - v_0^2) = W_{f_k}$$

$$\Rightarrow (-2 \times 10 \times 2/5) + \frac{1}{2} \times 2(36 - 16) = W_{f_k} \Rightarrow W_{f_k} = -30 \text{ J}$$

$$W_{f_k} = -f_k d \Rightarrow -30 = -f_k \times 5 \Rightarrow f_k = 6N$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۵۵، ۵۶ و ۵۹)

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

جرم بخار را m و جرم یخ را m' فرض می کنیم:

$$\text{آب} \rightarrow 50^{\circ}\text{C} \rightarrow 100^{\circ}\text{C}$$

$$(100^{\circ}\text{C}) \rightarrow \text{آب صفر درجه} \rightarrow \text{یخ صفر درجه} \rightarrow m' (\text{یخ})$$

$$Q_{net} = 0$$

$$\Rightarrow -mL_V + mc(50 - 100) + m'c'(20) + m'L_F + m'c \times 50 = 0$$

$$\Rightarrow m'(20c' + L_F + 50c) = m(L_V + 50c)$$

$$\frac{m}{m'} = \frac{20c' + L_F + 50c}{L_V + 50c} \Rightarrow \frac{m}{m'} = \frac{(20 \times 2/1) + 336 + 50 \times 4/2}{2268 + 50 \times 4/2}$$

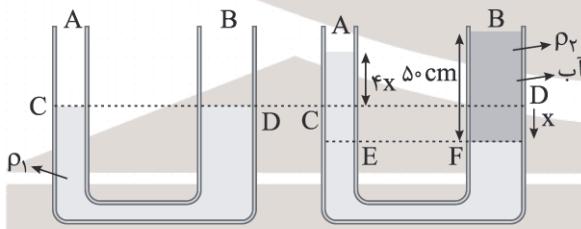
صورت و مخرج را بر عدد $4/2$ تقسیم می کنیم:

$$\frac{m}{m'} = \frac{10 + 80 + 50}{540 + 50} = \frac{140}{590} = \frac{14}{59}$$

$$\frac{m}{177} = \frac{14}{59} \Rightarrow m = \frac{14 \times 177}{59} = 14 \times 3 = 42g$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۹۱ و ۱۰۶)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

شکل (۱)

شکل (۲)

فرض کنید پس از ریختن آب، در شاخه B مایع (۱) به اندازه x سانتی متر پایین رود. حجم مایع جایه جا شده در دو شاخه برابر یکدیگر است و از آنجا که مساحت سطح مقطع شاخه B، ۴ برابر مساحت سطح

مقطع شاخه A است. ($A = \pi r^2$) مایع در شاخه A به اندازه $4x$ بالا می رود.

$$P_E = P_F \Rightarrow \rho_1 gh_1 + P_0 = \rho_2 gh_2 + P_0 \Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_2 h_2$$

$$\Rightarrow 5 \times 5x = 1 \times 50 \Rightarrow x = 2cm$$

در شکل ۲ (پس از رسیدن به حالت تعادل):

$$\left\{ \begin{array}{l} P_C = P_0 + \rho_1 g(4x) \\ P_D = P_0 + \rho_2 g(5/5 - x) \end{array} \right.$$

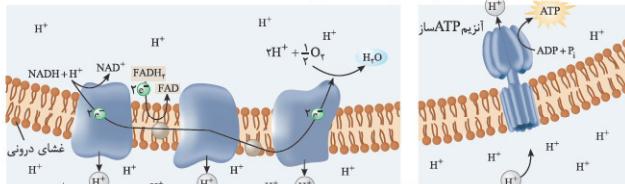
$$\Rightarrow P_C - P_D = 5 \times 10^{-3} \times 10 \times 8 \times 10^{-2} - 10^{-3} \times 10 \times 5 \times 10^{-4}$$

$$\Rightarrow P_C - P_D = 4000 - 4800 = -800 \text{ Pa}$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۳۴ و ۳۵)

۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به شکل زیر گزینه ۱ نادرست است.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۷۰)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

فوتوسنتز کنندگان بدون کمک رنگیزهای خود نمی‌توانند انرژی نور خورشید را به دام آندازند.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) برای سیانوبکتری‌های صادق نیست.

(۲) برای گیاهان CAM صادق نیست.

(۳) برای سیانوبکتری‌ها صادق نیست.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۰۳)

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۱۷ تا ۱۸)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

گیاهان با داشتن تخریب‌های الکلی و لاتکتیکی توانایی تولید NADH را در غیاب اکسیژن دارند.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) هیچ گیاهی فقط در شب ثبتیت کرین دی اکسید ندارد حتی گیاهان (CAM) که در روز کالوین دارند.

(۲) هیچ گیاهی فقط در ترکیب چهار کربنی ثبتیت ندارد حتی گیاهان (C4) که کالوین دارند.

(۴) برای گیاهان C4 صادق نیست.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه های ۷۱ و ۷۷)

۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

هر انتهای چسبنده‌ای، بدون دخالت آنزیم می‌تواند به انتهای چسبنده مکمل خود از طریق پیوندهای هیدروژنی پچسبند و آنزیم لیگاز پس از اتصال دو انتهای چسبنده تنها برای اتصال دو قطعه دنا وارد عمل می‌شود.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) پلاسمیدها می‌توانند بیش از یک جایگاه برش داشته باشند.

(۳) برای پلاسمیدها که مولکول‌های حلقوی هستند صادق نیست.

(۴) برای لیگاز صادق نیست.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه های ۹۳ تا ۹۵)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

یاخته در مرحله G1 وارد G0 می‌شود و اگر بخواهد تقسیم شود در همین مرحله هم به چرخه برمی‌گردد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به پروتئین‌سازی در مرحله G2 دارد.

(۳) منظور دو برابر شدن میانکه‌ها در اینترفاز است.

(۴) اشاره به وجود شبکه آندوپلاسمی در اینترفاز دارد چون این شبکه در مرحله پروماتافاز تجزیه می‌شود.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱)

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه های ۱۲ تا ۱۳)

فیزیک

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta\theta \Rightarrow \frac{\Delta L}{L_1} = \alpha \Delta\theta \Rightarrow 0.04 \times 10^{-3} = \alpha \times 20^{\circ}\text{C}$$

$$\Rightarrow \alpha = 2 \times 10^{-6} \frac{1}{^{\circ}\text{C}}$$

$$\Delta F = 54.0^{\circ}\text{F} \Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5} \Delta\theta \Rightarrow 54.0 = \frac{9}{5} \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 30.0^{\circ}\text{C}$$

$$\frac{\Delta V}{V_1} = 3\alpha \Delta\theta = 3 \times 2 \times 10^{-6} \times 30.0 = 18 \times 10^{-4} = 1.8\%$$

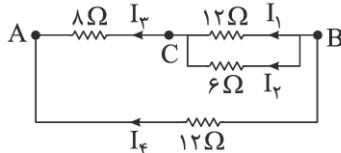
(فیزیک دهم، صفحه های ۱۷ تا ۱۸)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

$$Q = mc\Delta\theta$$

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

$$\begin{aligned} I_1 &= 1A \Rightarrow I_1 \times 12 = I_2 \times 6 \Rightarrow 1 \times 12 = I_2 \times 6 \Rightarrow I_2 = 2A \\ I_3 &= I_1 + I_2 = 3A \\ \text{مقاومت معادل شاخه بالایی } 12\Omega \text{ و شاخه پایینی هم } 12\Omega \text{ است,} \\ I_t &= 6A, I_4 = I_3 = 3A \text{ پس} \end{aligned}$$

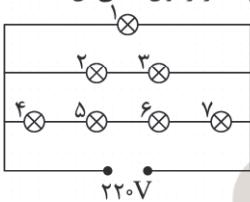
$$R_{eq} = \frac{12 \times 12}{24} = 6\Omega$$

$$I = \frac{\varepsilon}{R+r} \Rightarrow 6 = \frac{\varepsilon}{6+2} \Rightarrow \varepsilon = 48V$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۵۰ تا ۵۴)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

لامپ (۱) به اختلاف پتانسیل $220V$ که برابر ولتاژ اسمی آن است، وصل شده است. بنابراین توان مصرفی لامپ ۱ برابر توان اسمی آن است.

$$P_1 = 100W$$

اختلاف پتانسیل هر یک از لامپ های ۲ و ۳ برابر $110V$ است که برابر نصف ولتاژ اسمی آن است. بنابراین توان مصرفی هر یک از این لامپ ها

بر طبق رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ ، $P = \frac{1}{4} \times 100 = 25W$

$$P_2 = P_3 = \frac{1}{4}P = \frac{1}{4} \times 100 = 25W$$

به طریق مشابه توان مصرفی هر یک از لامپ های ۴، ۵، ۶ و ۷ برابر $\frac{1}{16} \times 100 = 6.25W$ است.

$$P_4 = P_5 = P_6 = P_7 = \frac{1}{16}P = 6.25W$$

$$P_{کل} = 100 + (2 \times 25) + (4 \times 6.25) = 175W$$

$$U = Pt \Rightarrow U = \frac{175}{1000} kWX4 = 0.7kWh$$

$$\text{تowan} = 0.7 \times 200 = 140 \text{ بهای برق مصرفی}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۵۳ تا ۵۷)

۵۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$R_{eq} = 2R \Rightarrow I = \frac{\varepsilon}{2R} \Rightarrow I_A = \frac{\varepsilon}{2R} = \frac{3}{2R} = \frac{15}{R}$$

$$R_{eq} = \frac{R}{2} + R = \frac{3R}{2} \Rightarrow I = \frac{\varepsilon}{\frac{3R}{2}} = \frac{2}{3} \frac{\varepsilon}{R} = \frac{2}{3} \times \frac{3}{R} = \frac{2}{R}$$

$$\Rightarrow I'_A = \frac{1}{2}I = \frac{1}{2} \times \frac{2}{R} = \frac{1}{R}$$

$$I_A - I'_A = 0.5 \Rightarrow \frac{15}{R} - \frac{1}{R} = 0.5 \Rightarrow \frac{14}{R} = 0.5 \Rightarrow R = 10\Omega$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۵۵ تا ۵۹)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

$$U_{max_C} = U_{max_L}$$

$$\frac{1}{2}CV^2 = \frac{1}{2}LI_m^2 \Rightarrow I_m^2 = \frac{CV^2}{L} = \frac{8 \times 10^{-6} \times 2500}{20 \times 10^{-3}} = 1 \Rightarrow I_m = 1A$$

می دانیم میدان مغناطیسی سیم‌لوله القاگر از رابطه $B = \frac{\mu_0 NI}{L}$ به دست می آید:

$$B = \frac{12 \times 10^{-7} \times 500 \times 1}{10} = 6 \times 10^{-4} T = 6 \times 10^{-4} G$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

فشار هوا در ارتفاع h از سطح زمین از رابطه $P = P_0 - \rho gh$ به دست می آید:

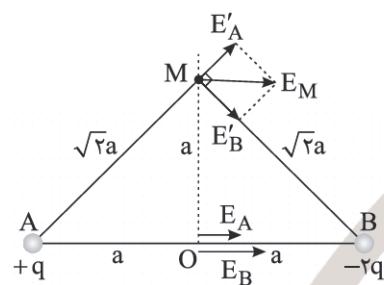
$$P = P_0 - \rho gh$$

$$P = 0 \Rightarrow 10^5 - 1/25 \times 10 \times h = 0$$

$$h = \frac{10^5}{1/25} = 80000 m = 8 km$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

در نقطه O داریم:

$$E_A = \frac{kq}{a^2}$$

$$E_B = \frac{kq}{a^2} = 2E_A$$

$$E_O = 3E_A$$

در نقطه M داریم:

$$E'_A = \frac{kq}{(\sqrt{2}a)^2} = \frac{kq}{2a^2} = \frac{E_A}{2}$$

$$E'_B = \frac{k(2q)}{2a^2} = \frac{kq}{a^2} = E_A$$

دو میدان E_A و E'_B در نقطه M بر یکدیگر عمودند.

$$E_M = \sqrt{E_A^2 + E_B^2}$$

$$E_M = \sqrt{\frac{1}{4}E_A^2 + E_A^2} = \sqrt{\frac{5}{4}E_A^2} = \frac{\sqrt{5}}{2}E_A$$

$$\frac{E_M}{E_O} = \frac{\frac{\sqrt{5}}{2}E_A}{3E_A} = \frac{\sqrt{5}}{6}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۱۴ تا ۱۶)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

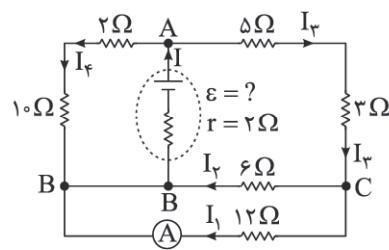
$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow E = \frac{20}{2 \times 10^{-3}} = 10^4 \frac{N}{C}$$

چون خازن به مولد متصل است، از رابطه $E = \frac{V}{d}$ ، ولتاژ دو سر مولد

ثابت مانده و فاصله بین دو صفحه هم تغییر نکرده است، پس میدان الکتریکی ثابت می ماند.

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۲۹، ۳۶ و ۳۳ تا ۳۵)

۶۱. گزینه ۴ صحیح است.

۵۷. $mg = k\Delta x$ در حالت تعادل

$$m \times 10 = k \times 0.04 \Rightarrow \frac{m}{k} = \frac{4}{100}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = 2\sqrt{10} \times \sqrt{\frac{4}{100}} = 2 \times 0.2 = 0.4 \text{ s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۵۷ تا ۵۸)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

$$\Delta t = \frac{3T + T}{4} = \frac{11T}{12} = 5/5 \Rightarrow T = 6 \text{ s}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{\pi}{6} = 1 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

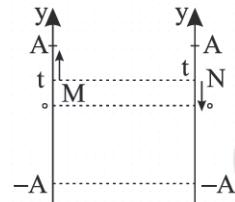
$$E = \frac{1}{2} m A^2 \omega^2 = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 36 \times 10^{-4} \times 1 = 9 \times 10^{-4} \text{ J}$$

$$E = 0.9 \text{ mJ}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۶۰ تا ۵۸)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

مطابق شکل دو نقطه M و N در راستای محور y در نوسان اند. نقطه M در جهت مثبت محور y به سمت +A می رود، یعنی تندی آن در حال کاهش است و نقطه N در جهت منفی محور y به سمت مرکز نوسان می رود، یعنی تندی آن افزایش می باید. بنابراین گزینه های (الف) و (ب) نادرست اند.

بر طبق رابطه $\ddot{y} = -\omega^2 y = -\ddot{a}$ شتاب دو نقطه M و N برابر یکدیگر است و شتاب هر دو در جهت منفی محور y است. بنابراین گزینه (ج) درست است. چون نقطه M به سمت دامنه و نقطه N به سمت مرکز نوسان در حرکت اند بزرگی شتاب نقطه M در حال افزایش و بزرگی شتاب نقطه N در حال کاهش است. بنابراین گزینه (د) نیز نادرست است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۶۴ و ۶۵)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

$$\beta = \log \frac{I}{I_0}$$

$$1/5 = \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow 5 \times 0.3 = \log \frac{I}{I_0}$$

$$5 \log 2 = \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow \log 2^5 = \log \frac{I}{I_0}$$

$$\frac{I}{I_0} = 2^5 = 32 \Rightarrow I = 32 \times 10^{-12} \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$

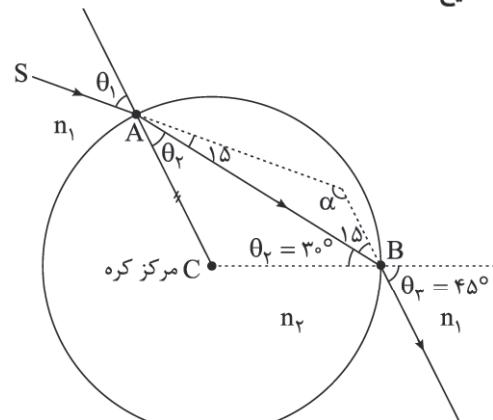
موج حاصل از یک منبع صوتی کوچک کروی است.

$$I = \frac{P}{A} = \frac{P}{4\pi r^2} \Rightarrow P = 4\pi r^2 I$$

$$P = 4 \times 3 \times \left(\frac{1}{2}\right)^2 \times 32 \times 10^{-12} = 96 \times 10^{-12} \text{ W} = 96 \text{ PW}$$

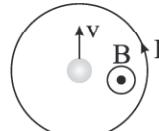
(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۶۵. گزینه ۳ صحیح است.

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

میدان مغناطیسی حاصل از حلقه حامل جریان در مرکز حلقه برون سو است. با اعمال قانون دست راست جهت نیروی وارد بر ذره α که دارای بار مثبت است، به سمت راست است.

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۸۱ تا ۹۰)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

می دانیم در مولد جریان متناوب نیروی محرکه تابع سینوسی و شار مغناطیسی تابع کسینوسی است، پس وقتی برای دومین بار نیروی محرکه بیشینه می شود، شار مغناطیسی برای دومین بار صفر می شود:

$$\phi = 0.03 \cos(100\pi t)$$

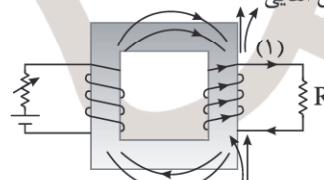
$$\phi = 0 \Rightarrow 100\pi t = \frac{3\pi}{2} \Rightarrow t = \frac{3}{200} \text{ s} = 15 \text{ ms}$$

(فیزیک یازدهم، صفحه های ۹۷ تا ۹۶)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

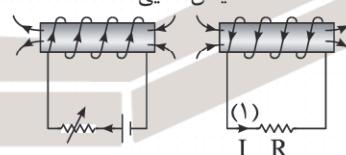
در مدار شکل (الف) میدان حاصل از سیم‌لوله سمت چپ روی سیم‌لوله سمت راست رو به پایین است و با کاهش مقدار مقاومت متغیر میدان مغناطیسی به سمت پایین روی سیم‌لوله سمت راست زیاد شده و سیم‌لوله سمت راست طبق قانون لنز میدانی رو به بالا ایجاد کرده و جریان القایی در جهت (۱) در آن القایی شود.

میدان القایی

در شکل (ب) میدان مغناطیسی حاصل از سیم‌لوله سمت چپ به سمت چپ است. با کاهش مقاومت متغیر جریان الکتریکی زیاد شده و میدان مغناطیسی به سمت چپ زیاد شده و سیم‌لوله سمت راست این مقاومت را کاهش می دهد. سیم‌لوله سمت راست ایجاد می کند و با اعمال قانون دست راست در این سیم‌لوله جریان الکتریکی القایی در جهت (۱) برقرار می شود.

میدان القایی

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۹۷ تا ۹۶)

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

فرن طول عادی دارد

$$\ell_0 = 40 \text{ cm}$$

$$O' \text{ مرکز نوسان}$$

$$4 \text{ cm}$$

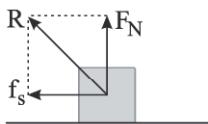
$$F_{\text{ext}} \downarrow$$

$$mg \downarrow$$

مرکز نخبه آموزش مارس برتر

چون بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی بیشتر از نیروی خالص وارد جسم از طرف فنرها است، جسم حرکت نمی‌کند و اصطکاک از نوع ایستایی (f_s) است.

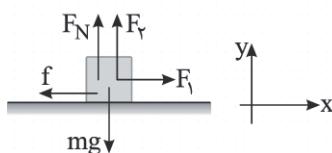

$$f_s = F_{e_1} + F_{e_2} = 30 \text{ N}$$

$$R = \sqrt{F_N^2 + f_s^2} = \sqrt{1600 + 900} = \sqrt{2500} = 50 \text{ N}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۳)

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$F_{(net)y} = 0 \Rightarrow F_N + F_2 = mg$$

$$F_N = mg - F_2 = 20 - 5 = 15 \text{ N}$$

$$f_{s_{max}} = \mu_s F_N = 0.8 \times 15 = 12 \text{ N}$$

چون $F_2 > f_{s_{max}}$ است، جسم به حرکت درمی‌آید.

در بازه زمانی $t_1 = 4s$ تا $t_2 = 5s$ داریم:

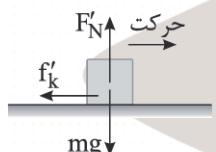
$$F - f_k = ma_1, f_k = \mu_k F_N = 0.6 \times 15 = 9 \text{ N}$$

$$\Rightarrow 15 - 9 = 2a \Rightarrow a = 2a_1 \Rightarrow a_1 = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

سرعت جسم در لحظه $t = 4s$

$$v_f = a_1 t + v_0 \Rightarrow v_f = 3 \times 4 = 12 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

پس از قطع نیروها تا توقف داریم:

$$F'_N = mg$$

$$f'_k = \mu_k mg$$

$$-f'_k = ma_2 \Rightarrow -\mu_k mg = ma_2$$

$$\Rightarrow a_2 = -\mu_k g \Rightarrow a_2 = -0.6 \times 10 = -6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$\Delta x_1 = \left(\frac{v_f + v_0}{2}\right) \times 4 = \frac{12 + 0}{2} \times 4 = 24 \text{ m}$$

$$v_0' - v_f' = 2a_2 (\Delta x_2) \Rightarrow 0 - (12)' = 2 \times (-6) \times \Delta x_2$$

$$\Rightarrow \Delta x_2 = 12 \text{ m}$$

$$\Delta x = \Delta x_1 + \Delta x_2 = 24 + 12 = 36 \text{ m}$$

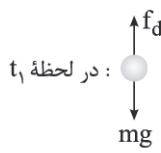
(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۳)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به شکل رسم شده در تندی حدی نیروی مقاومت هوا برابر

است. می‌دانیم در تندی حدی $f_d = mg = 0.5 \text{ N}$

$$f_d = mg \Rightarrow 5 \times 10^{-3} = m \times 10 \Rightarrow m = 5 \times 10^{-4} \text{ kg}$$

$$n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow 1 \times \sin 45^\circ = \sqrt{2} \times \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \sqrt{2} \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow \sin \theta_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta_2 = 30^\circ$$

$$n_1 \times \sin \theta_2 = n_2 \sin \theta_3 \Rightarrow 1 \times \sin \theta_3 = \sqrt{2} \times \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \sin \theta_3 = \frac{\sqrt{2}}{2} = \theta_3 = 45^\circ$$

$$\alpha + 15 + 15 = 180 \Rightarrow \alpha = 150^\circ$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۶۶. گزینه ۱ صحیح است.

در موج طولی راستای انتشار موج بر راستای نوسان ذرات محیط منطبق است و جایه جایی ذره‌ای که در مرکز یک فشردگی یا مرکز یک کشیدگی قرار دارد، صفر است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۶۰ تا ۷۰)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

اگر بسامد ثابت بماند، با افزایش شدت نور انرژی فوتون‌ها ثابت است و تعداد فوتون‌ها زیاد می‌شود و با توجه به اینکه هر الکترون یک فوتون جذب می‌کند، پس انرژی جنبشی فوتوالکترون‌ها ثابت و تعداد آنها افزایش می‌یابد.

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۶۸. گزینه ۴ صحیح است.

وقتی الکترون از تراز پایه $n = 1$ به ترازهای بالاتر برود، فوتون جذب می‌شود. کمترین بسامد مربوط به گذار $n = 3$ به $n = 1$ است که فوتون آن در محدوده فروسرخ قرار می‌گیرد.

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right)$$

$$\frac{1}{\lambda} = \frac{1}{100} \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{9} \right) \Rightarrow \lambda = \frac{900}{8} \text{ nm}$$

$$\lambda = \frac{c}{f} \Rightarrow f = \frac{c}{\lambda} = \frac{3 \times 10^8}{900 \times 10^{-9}} = \frac{1}{3} \times 10^{15} \text{ Hz}$$

$$= \frac{1}{3} \times 10^{15} \text{ THz} = \frac{1}{3} \times 10^{12} \text{ THz}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

$${}^A_Z X \rightarrow {}^{A'}_{Z'} \alpha + {}^{n-1}_{-1} \beta^- + {}^{A-12}_{Z-4} Y$$

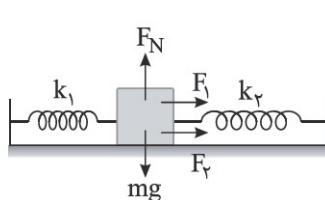
تعداد ذرات $\alpha : \beta^- : \gamma = 3 : 1 : 1$

$$Z = 2m - n + Z - 4 \Rightarrow 2m = n + 4$$

تعداد ذرات بتای منفی: $\alpha : \beta^- : \gamma = 3 : 1 : 1$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۹)

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

بزرگی تغییر طول فنر از حالت عادی برابر یکدیگر و $\Delta x = 0.1 \text{ m}$ است.

$$F_{e_1} = k_1 (\Delta x) = 100 \times 0.1 = 10 \text{ N}$$

$$F_{e_2} = k_2 (\Delta x) = 200 \times 0.1 = 20 \text{ N}$$

$$F_{e_1} + F_{e_2} = 10 + 20 = 30 \text{ N}$$

$$f_{s_{max}} = \mu_s F_N = \mu_s mg \Rightarrow f_{s_{max}} = 0.8 \times 40 = 32 \text{ N}$$

پایه دوازدهم . آزمون ۱۳۰ . پاسخنامه تجدی

شیمی

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

آ) نادرست، فراوان ترین عنصر در مشتری، هیدروژن می‌باشد.

ب) نادرست، از دو ایزوتوپ $^{7}_3\text{Li}$ و $^{7}_7\text{Li}$ درصد فراوانی $^{7}_3\text{Li}$ از $^{7}_7\text{Li}$ کمتر است!

پ) درست، ایزوتوپ‌های طبیعی هیدروژن عبارتند از: $^{1}_1\text{H}$, $^{1}_2\text{H}$ و $^{1}_3\text{H}$.

یک رادیوایزوتوپ با نیم عمر بیش از ۱۰ سال می‌باشد.

ت) درست، شمار عنصرهای با نماد تک‌حرفی در ۴ دوره نخست جدول عبارتند از:

یک عنصر: دوره ۱ (H)

دو عنصر: دوره ۲ (B, C, N, O, F)

دو عنصر: دوره ۳ (P, S)

دو عنصر: دوره ۴ (K, V)

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۳، ۴۰، ۵۰ و ۵۷)

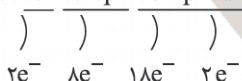
۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

ا) نادرست، اتم ^{12}Mg می‌باشد و در گروه ۱۸ جدول دوره‌ای قرار دارد. در حالی که ^{12}Mg با آرایش الکترون - نقطه‌ای $\bullet$ در گروه ۲ جدول دوره‌ای واقع است.

بررسی عبارت‌های درست:

۱) شمار خطوط طیف نشري خطی هلیم و هیدروژن در محدوده مرئی به ترتیب برابر ۶ و ۴ می‌باشد.

۲) $^{29}\text{Cu} : 1s^2 \frac{2s^2}{2} \frac{2p^6}{2} \frac{3s^2}{2} \frac{3p^6}{2} \frac{3d^1}{1} \frac{4s^2}{2}$

۳) زیرا ترکیب موردنظر می‌تواند ScN یا CaO, NaF باشد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۳، ۴۰، ۵۰ و ۵۷)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

آ) نادرست، مقدار عددی X برابر ۲ می‌باشد.

ب) درست، عدد اتمی عنصر M برابر ^{28}Ni (۲۸ Ni) می‌باشد و این عنصر در گروه ۱۰ جدول دوره‌ای قرار دارد.

پ) درست

$^{28}\text{Ni} : 1s^2 \frac{2s^2}{2} \frac{2p^6}{2} \frac{3s^2}{2} \frac{3p^6}{2} \frac{3d^8}{2} \frac{4s^2}{2}$

شمار الکترون‌های با = ۱ (در زیرلایه‌های p) برای اتم عنصرهای ^{18}Ar , ^{20}Zn و ^{22}Se می‌باشد.

ت) نادرست، عنصر M با عنصر ^{24}Se هم دوره می‌باشد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۳، ۴۰ و ۵۷)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

آ) نادرست، ۷۵ درصد از جرم هواکره زمین در لایه تروپوسفر قرار دارد.

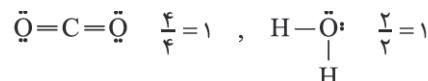
ب) نادرست، یکی از کاربردهای فراوان ترین گاز هواکره (نیتروژن) در صنعت سرماسازی برای انجام مواد غذایی می‌باشد.

پ) درست، اتم ^{24}Cr دو نوع کاتیون Cr^{2+} و Cr^{3+} و اتم ^{29}Cu

کاتیون‌های Cu^{+} و Cu^{2+} تشکیل می‌دهد. اتم آهن (^{26}Fe)

کاتیون‌های Fe^{2+} و Fe^{3+} تشکیل می‌دهد.

ت) درست

ث) درست

(شیمی دهم، صفحه‌های ۴۰، ۴۶، ۵۰ و ۵۷)

$$mg - f_d = ma \Rightarrow 5 \times 10^{-4} \times 10 - 2 \times 10^{-3} = 5 \times 10^{-4} a$$

$$\Rightarrow 3 \times 10^{-3} = 5 \times 10^{-4} \Rightarrow a = 6 \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$t = 2s \Rightarrow x_1 = -4 + 12 - 8 = 0$$

$$t = 3s \Rightarrow x_2 = -9 + 18 - 8 = 1m$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{1-0}{3-2} = 1 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۲ تا ۹)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

$$x_A = v_A t + x_{A_0}$$

$$v_A = v_{av(A)} = \frac{\Delta x_A}{\Delta t} = \frac{0-10}{2/5} = -4 \frac{m}{s}$$

$$x_A = -4t + 10$$

$$x_B = \frac{1}{2} a_B t^2 + v_{B_0} t + x_{B_0}$$

در بازه صفر تا $1/5s$ که سرعت ذره B صفر است داریم:

$$\Delta x = (\frac{v_{B_0} + 0}{2}) \times 1/5 \Rightarrow 4/5 = \frac{v}{2} \times 1/5 \Rightarrow v_0 = 6 \frac{m}{s}$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow 0 = 1/5a + 6 \Rightarrow a = -4 \frac{m}{s^2}$$

$$x_B = -2t^2 + 6t + 2$$

$$x_A = x_B \Rightarrow -4t + 10 = -2t^2 + 6t + 2$$

$$\Rightarrow 2t^2 - 10t + 8 = 0 \Rightarrow t^2 - 5t + 4 = 0 \Rightarrow (t-1)(t-4) = 0$$

$$\begin{cases} t_1 = 1s \\ t_2 = 4s \end{cases}$$

$$\Delta x_A = v_A(\Delta t) \Rightarrow \Delta x_A = -4 \times 3 = -12m \Rightarrow \Delta x_B = \Delta x_A$$

$$\Rightarrow \Delta x_B = -12m$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵ تا ۱۷)

۷۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$a_A = a_{av_A} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{6 - (-2)}{2} = 4 \frac{m}{s^2}$$

$$a_B = a_{av_B} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{6 - 4}{2} = 1 \frac{m}{s^2}$$

دو ذره در لحظه $t = 4s$ به هم می‌رسند. چرا؟

سرعت هر یک از ذره‌ها را در لحظه $t = 4s$ به دست می‌آوریم:

$$v = at + v_0$$

$$\begin{cases} v_A = (4 \times 4) - 2 = 14 \frac{m}{s} \\ v_B = (1 \times 4) + 4 = 8 \frac{m}{s} \end{cases}$$

جایه‌جایی هر ذره را در بازه ۴ ثانیه پس از رسیدن به هم به دست می‌آوریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t$$

$$\Delta x_A = \frac{1}{2} \times 4 \times (4)^2 + (14 \times 4) = 32 + 56 = 88m$$

$$\Delta x_B = \frac{1}{2} \times 1 \times (4)^2 + (8 \times 4) = 8 + 32 = 40m$$

$$\Delta x_A - \Delta x_B = 88 - 40 = 48m$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

مرکز آموزش مارس برتر

۳) زیرا این دو ترکیب در آب نامحلول اند و انحلال‌پذیری مواد نامحلول در آب از ۱٪ گرم در ۱۰۰ گرم آب کمتر است.
(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۱، ۱۰۰ و ۱۰۱)

۸۵. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به این جدول معادله انحلال‌پذیری این نمک در آب به صورت زیر خواهد بود:

$$S = \frac{1}{0.8} \theta + 72 \Rightarrow \begin{cases} \theta = 50^\circ\text{C} \Rightarrow S = 112 \text{ g} \\ \theta = 10^\circ\text{C} \Rightarrow S = 80 \text{ g} \end{cases} \Rightarrow 112 - 80 = 32 \text{ g}$$

با توجه به آنکه مقدار S در ۱۰۰ گرم آب حل شده است، می‌توان نوشت:

$$\text{رسوب} = \frac{32 \text{ g}}{212 \text{ g}} \times \text{ محلول} = 80 \text{ g}$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۲)

۸۶. گزینه ۱ صحیح است.

$\text{H}_2\text{O} > \text{HF} > \text{NH}_3$: نقطه جوش

بررسی عبارت‌های نادرست:

۲) هگزان در آب نامحلول است!

۳) در شرایط یکسان انحلال‌پذیری:

$\text{CO}_2 > \text{NO} > \text{O}_2 > \text{N}_2$

۴) برخلاف دو روش دیگر در روش تقطیر علاوه بر میکروبها مواد آبی فرار نیز در آب به دست آمده وجود داشته و آلاینده بیشتری دارد!

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۵ و ۱۱۹)

۸۷. گزینه ۴ صحیح است.

آ) درست، سیلیسیم (Si_{14}) رسانایی الکتریکی کمی دارد، شکننده است و در اثر ضربه خرد می‌شود.

ب) درست، شمار لایه‌های الکترونی $19K$ از سه عنصر دیگر بیشتر بوده و شعاع اتمی بزرگ‌تری دارد. در هر گروه از جدول دوره‌ای با افزایش عدد اتمی شعاع اتمی افزایش و خصلت نافری کاهش می‌یابد. با افزایش عدد اتمی در هر دوره خصلت نافری افزایش و شعاع اتمی کاهش می‌یابد.

پ) نادرست، فلز M نمی‌تواند فلز مس (Cu) باشد، زیرا Cu دو نوع کاتیون Cu^{+2} و Cu^{+} تشکیل می‌دهد! واکنش‌پذیری فلز سدیم از فلزهای مس و آهن بیشتر است.

ت) نادرست، در تولید مقدار طلای مورد نیاز برای ساخت یک عدد حلقة عروسی حدود سه تن پسمند ایجاد می‌شود.

ث) درست

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۷، ۱۶، ۱۴ تا ۲۰، ۱۸ و ۲۱)

۸۸. گزینه ۱ صحیح است.

این عنصرها به ترتیب عبارتند از:

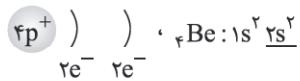
$_{3}\text{Li}$ ، Be ، B ، C ، N ، O ، F ، $_{10}\text{Ne}$

آ) نادرست، کمترین چگالی در بین دو عنصر فلزی Li و Be مربوط به Li می‌باشد و واکنش‌پذیری Li از Be بیشتر است.

ب) نادرست، بیشترین شمار الکترون‌های زیرلایه p ظرفیت در بین این عنصرها مربوط به $_{10}\text{Ne}$ می‌باشد که واکنش‌پذیری آن کمتر است!

پ) درست، واکنش‌پذیری: $\text{C} > \text{B} > \text{Ne}$

ت) درست، این عنصر بریلیم می‌باشد:

در گروه فلزهای قلیایی خاکی با افزایش عدد اتمی واکنش‌پذیری افزایش می‌یابد. بنابراین واکنش‌پذیری Ca^{+2} از Be^{+2} بیشتر است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۲۱، ۲۰ و ۲۱)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در مولکول‌های O_2 و O_3 با هم یکسان است.

بررسی عبارت‌های درست:

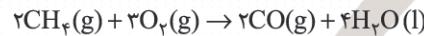
۱) مقدار CO_2 تولید شده در تولید ۷ کیلووات برق از:

باد > گرمای زمین > انرژی خورشید > گاز طبیعی > نفت خام > زغال‌سنگ
۲) این پلیمرها به دلیل آنکه بر پایه مواد گیاهی مانند نشاسته ساخته می‌شوند در ساختار خود دارای اکسیژن نیز هستند و زیست‌خریب‌پذیر بوده و در مدت زمان کوتاهی تجزیه شده و به طبیعت بازمی‌گردد.

۳) دومین لایه هواکره «استراتوسفر» است و اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از این لایه می‌گویند که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۶۶، ۷۱ و ۷۳)

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

$$? \text{LO}_2 = 1/5 \text{ mol CH}_4 \times \frac{3 \text{ mol O}_2}{2 \text{ mol CH}_4} \times \frac{22/4 \text{ L O}_2}{1 \text{ mol O}_2} = 50/4 \text{ L O}_2$$

$$? \text{LO}_2 = 45 \text{ g H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{18 \text{ g H}_2\text{O}} \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{2 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{22/4 \text{ L O}_2}{1 \text{ mol O}_2} = 28 \text{ L CO}_2$$

$$50/4 - 28 = 22/4 \text{ L}$$

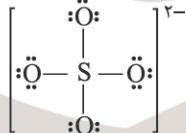
(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۱۰۱)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

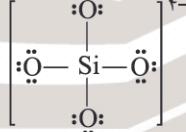
در هر ۱۰۰ گرم از آب دریای مرده (بحر المیت)، حدود ۲۷ گرم حل شونده (انواع نمک‌ها) وجود دارد.

بررسی عبارت‌های درست:

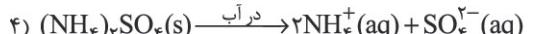
۱) فراوان ترین یون چنداتمی در آب دریا یون سولفات است.

ساختار لوویس یون SO_4^{2-} با یون SiO_4^{4-} مشابه است.

۲) این واکنش یک واکنش سریع است:

(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۳، ۹۷ و ۱۷)

۸۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$12/5 = \frac{X}{125 + X} \times 100 \Rightarrow X = 25 \text{ g}$$

$$? \text{mol A}_3\text{B} = 25 \text{ g A}_3\text{B} \times \frac{1 \text{ mol A}_3\text{B}}{100 \text{ g A}_3\text{B}} = 0.25 \text{ mol A}_3\text{B}$$

(شیمی دهم، صفحه ۹۶)

۸۴. گزینه ۴ صحیح است.

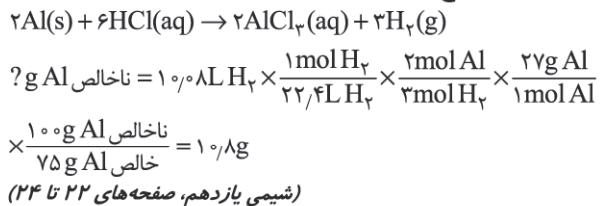
سرکه خوارکی محلول ۵ درصد جرمی استیک اسید در آب است.

بررسی عبارت‌های درست:

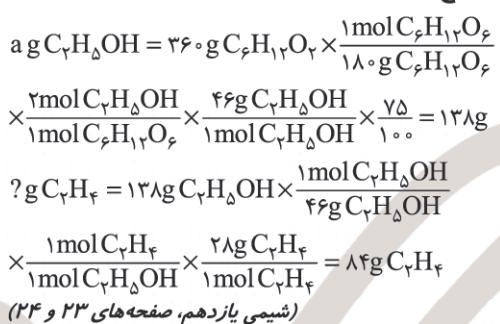
۱) با توجه به نمودار صفحه ۹۸، ۵۰ درصد NaCl برای تهیه این موارد به کار می‌رود.

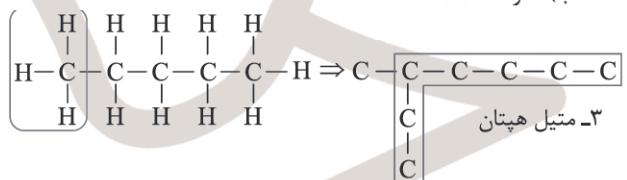
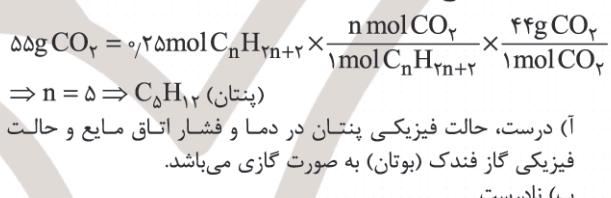
۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

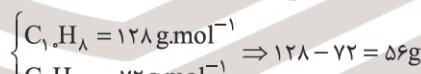
۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

(پ) نادرست، چهارمین آلکن C_5H_8 می باشد. جرم مولی سومین آلکن C_4H_8 برابر ۵۶ گرم بر مول می باشد.

(ت) درست، در C_5H_{12} تعداد ۴ پیوند $\text{C}-\text{C}$ و در سیکلوهگزان تعداد ۱۲ پیوند $\text{C}-\text{H}$ وجود دارد.
(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۷ و ۳۹ تا ۴۱)

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

انرژی گرمایی هر ماده به مقدار آن ماده بستگی دارد.
بررسی عبارت های درست:

(۲) ظرفیت گرمایی ماده به جرم ماده نیز بستگی دارد در حالی که ظرفیت گرمایی ویژه هر ماده هم ارز با گرمایی لازم برای افزایش دمای ۱g ماده به اندازه یک درجه سلسیوس است.

(۴) زیرا سطح انرژی واکنش دهنده در این دو واکنش با هم متفاوت است. پایداری گرافیت از الماس بیشتر بوده و گرمایی کمتر آزاد می کند.
(شیمی یازدهم، صفحه های ۵۷، ۶۲ و ۶۳)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

$$C_{\text{Al}} = \frac{Q}{m \Delta t} = \frac{18}{0.2 \times 100} = 0.9 \text{ J.g}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$$

$$C_{\text{Ag}} = 1/136 - 0.9 = 0.236 \text{ J.g}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$$

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow Q = 0.5 \times 0.236 \times 25 = 2.95 \text{ kJ}$$

(شیمی یازدهم، صفحه ۶۰)

مرکز نجات آموزش مدارس برتر

$$[\text{OH}^-] = M = \frac{0.8 \text{ mol}}{2\text{L}} = 0.4 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = 2 \times 10^{-14} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{pH} = -\log(2 \times 10^{-14}) = -\log(5 \times 10^{-15}) = 13.6$$

$$\text{pH}_1 + \text{pH}_2 = 2 + 13.6 = 15.6$$

سؤال : $\text{HCl(aq)} + \text{NaOH(aq)} \rightarrow \text{NaCl(aq)} + \text{H}_2\text{O(l)}$

$$? \text{ mol HCl} = 0.16 \text{ g NaOH} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{40 \text{ g NaOH}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol HCl}}{1 \text{ mol NaOH}} = 4 \times 10^{-3} \text{ mol HCl}$$

$$5 \times 10^{-3} - 4 \times 10^{-3} = 1 \times 10^{-3} \text{ mol HCl}$$

$$[\text{H}^+] = \frac{1 \times 10^{-3} \text{ mol}}{0.5 \text{ L}} = 2 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1} \Rightarrow \text{pH} = 2.7 \text{ جدید}$$

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۳۹ تا ۴۰)

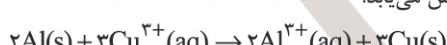
۱۰۳. گزینه ۲ صحیح است.

امهای روی به یون های هیدروژن اسید الکترون داده و سبب کاهش آنها می شوند.

بررسی عبارت های درست:

۱) این روش یکی از راه های بهره گیری از انرژی ذخیره شده در فلزها، از طریق اتصال آنها در شرایط مناسب به یکدیگر است.

۳) قدرت کاهندگی فلز Al از فلز Cu بیشتر بوده و با انجام واکنش گرما آزاد می شود. به دلیل مصرف یون های Cu^{2+} (aq) شدت رنگ آبی محلول کاهش می یابد.

۴) به همین دلیل فلزها اغلب کاهنده هستند.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۳۹، ۴۰، ۴۱ و ۴۲)

۱۰۴. گزینه ۳ صحیح است.

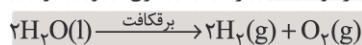
با توجه به بیشتر بودن قدرت کاهندگی A از B الکترود A آند این سلول را تشکیل داده و با اکسایش A از جرم تیغه A کاسته می شود!

بررسی عبارت های درست:

۱) زیرا قدرت اکسیدنگی Ag^+ از Fe^{2+} بیشتر است.

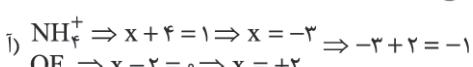
۲) سوزاندن گاز هیدروژن در موتور درون سوز، بازدهی نزدیک به ۲۰ درصد دارد در حالی که اکسایش آن در سلول سوختی بازده را تا سه برابر افزایش می دهد.

۴) با توجه به واکنش کلی بر قرکافت آب حجم گاز تولید شده در کاتد (هیدروژن) دو برابر حجم گاز تولید شده در آند (اکسیژن) خواهد بود.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۴۵ تا ۴۷، ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

۱۰۵. گزینه ۲ صحیح است.

ب) آهنی که با لایه نازکی از فلز روی پوشیده شده است، آهن سفید یا آهن گالوانیزه نام دارد.

پ) در آبکاری یک قاشق فولادی با فلز نقره، قاشق به قطب منفی (کاتد) و میله نقره ای به قطب مثبت (آند) متصل است و الکترولیت را محلولی از نمک نقره انتخاب می کند.

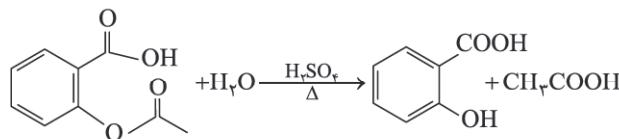
(شیمی دوازدهم، صفحه های ۵۲، ۵۳، ۵۴ و ۶۰)

۱۰۶. گزینه ۲ صحیح است.

رفتار فیزیکی مواد مولکولی به نوع و قدرت نیروهای بین مولکولی آنها بستگی دارد.

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

بخش استری مشخص شده در این ترکیب بر اثر آبکافت تولید استریک اسید می نماید. این اسید یکی از پر کاربرد ترین اسیدهای آلی در زندگی روزانه است!

بررسی عبارت های نادرست:

۱) شمار جفت الکترون های ناپیوندی و شمار اتم های H در آن یکسان و برابر ۸ می باشد.

۲) گروه های عاملی در آن شامل گروه استری و گروه اسیدی (کربوکسیل) می باشند.

۴) عدد اکسایش کربن گروه کربوکسیل آن برابر +۳، کربن متصل به اکسیژن استری در حلقه +۱ و کربن دیگر برابر -۱ است.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۱۱۱، ۱۱۲ و ۱۱۳)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

آ) درست، صابون های RCOOH و RCOOK هم مایع هستند.

ب) نادرست، کلورید همانند سوسپانسیون یک مخلوط ناهمگن است.

پ) درست، قدرت پاک کنندگی صابون در این نوع آب کاهش می یابد، زیرا با یون های موجود در آب سخت رسوب تشکیل می دهد.

ت) نادرست، برای این منظور به صابون ها ماده شیمیایی کلاردار اضافه می کنند.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

پیش از آنکه ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، شیمی دان ها افزون بر ویژگی های اسیدها و بازها با برخی واکنش های آنها نیز آشنا بودند.

بررسی عبارت های درست:

۱) پاک کننده های خورنده افزون بر برهمن کش با ذرات آلینده با آنها واکنش نیز می دهند.

۲) اسیدها با فلز های نجیب مانند طلا، پلاتین و پالادیم واکنش نمی دهند.

۳) اسید و باز آرنیوس به ترتیب در آب سبب افزایش غلظت یون های هیدرونیوم و هیدروکسید می شوند.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۲ تا ۱۴)

۱۰۱. گزینه ۱ صحیح است.

زیرا به ازای یونش هر مولکول HX یا HA یک H^+ و یک A^- یا X^- تولید شده است و نسبت یون ها در محلول این دو اسید یکسان است.

بررسی عبارت های نادرست:

۲) به اسیدی که هر مولکول آن در آب تنها می تواند یک یون هیدرونیوم تولید کند، اسید تک پروتون دار می گویند!

۳) بین pH و غلظت یون هیدرونیوم (یا H^+) رابطه وارونه وجود دارد.

۴) اسید HX نمی تواند هیدروفلوئوریک اسید باشد زیرا هیدروفلوئوریک اسید یک اسید ضعیف تک پروتون دار بوده و یونش آن جزئی می باشد.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۲۵ و ۲۶)

۱۰۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$A : \text{Mol HCl} = 112 \text{ mL HCl} \times \frac{1 \text{ mol HCl}}{2240 \text{ mL HCl}}$$

$$= 5 \times 10^{-3} \text{ mol HCl}$$

$$[\text{H}^+] = M = \frac{5 \times 10^{-3} \text{ mol}}{0.5 \text{ L}} = 0.1 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{pH} = -\log 0.1 = 2$$

$$B : \text{Mol K}_2\text{O(s)} + \text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow 2\text{K}^+(\text{aq}) + 2\text{OH}^-(\text{aq})$$

$$? \text{ mol OH}^- = \frac{37.6 \text{ g K}_2\text{O}}{94 \text{ g K}_2\text{O}} \times \frac{1 \text{ mol K}_2\text{O}}{1 \text{ mol K}_2\text{O}} \times \frac{2 \text{ mol OH}^-}{1 \text{ mol K}_2\text{O}}$$

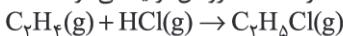
$$= 0.8 \text{ mol OH}^-$$

پایه دوازدهم . آزمون ۱۳ . پاسخنامه تبدیل

مرکز تحصیلی آموزش مدرس برتر

۳ از واکنش C_2H_4 (اتن) با گاز HCl , کلرواتان تولید می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۱۶ تا ۱۱۸)

ریاضی

۱۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$x^6 - 1 = (x^3 - 1)(x^3 + 1) = (x - 1)(x^2 + x + 1)(x + 1)(x^2 - x + 1)$$

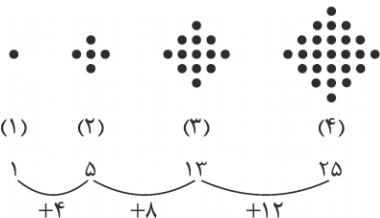
$$\Rightarrow P = (x - 1)(x + 1) = x^3 - 1 = 1 + \sqrt{2} - 1 = \sqrt{2}$$

(ریاضی دهم، صفحه ۴۶)

۱۱۲. گزینه ۲ صحیح است.

اختلاف جملات تشکیل دنباله حسابی با قدر نسبت ۴ $d = 4$ می‌دهند.

به دنباله زیر دقت کنید:

ما به دنبال $b_{17} = a_{18} - a_{17}$ هستیم:

$$b_1 = a_2 - a_1 = 4$$

$$b_2 = a_3 - a_2 = 8$$

$$b_3 = a_4 - a_3 = 12$$

$$b_1 = 4, d = 4 \Rightarrow b_{17} = b_1 + 16d = 4 + 64 = 68$$

(ریاضی دهم، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۱۳)

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$x^2 = t \Rightarrow t^2 - 3t - 1 = 0 \xrightarrow{t \geq 0} t = 5 \Rightarrow x = \pm\sqrt{5}$$

$$\begin{cases} \alpha = \sqrt{5} + 2 \\ \beta = -\sqrt{5} + 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = 4 \\ P = \alpha\beta = 4 - 5 = -1 \end{cases}$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 1 = 0$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۳)

۱۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

به توان دو می‌رسانیم:

$$x + 7 - x + 2\sqrt{7x - x^2} = 9(7x - x^2)$$

$$\sqrt{7x - x^2} = t \Rightarrow 7 + 2t = 9t^2 \Rightarrow 9t^2 - 2t - 7 = 0$$

$$\xrightarrow{t \geq 0} t = 1 \Rightarrow 7x - x^2 = 1 \Rightarrow x^2 - 7x + 1 = 0$$

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} = \frac{7}{1} = 7$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۱۳)

۱۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$|x - 2| - 1 < 2 \Rightarrow |x - 2| < 3 \Rightarrow -1 < x < 5$$

$$x^2 - x - 4 < 2 \Rightarrow x^2 - x - 6 < 0 \Rightarrow -2 < x < 3$$

پس $-3 < x < 3$ است و $b - a = 4$ است.

(ریاضی دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۱۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$f(x) = \frac{x^2 + ax + b}{x - 2} = \frac{(x - 2)(x - \frac{b}{2})}{x - 2} = x - \frac{b}{2}$$

$$\Rightarrow f(1) = 3 \Rightarrow 3 = 1 - \frac{b}{2} \Rightarrow b = -4$$

$$f(x) = x + 2 \Rightarrow f^{-1}(0) : x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۵۷)

بررسی عبارت‌های درست:

(۱) ضخامت گرافن به اندازه یک اتم کربن است و می‌توان آن را یک گونه شیمیایی دو بعدی دانست.

(۲) به عنوان مثال C_6H_6 , CO_2 , CS_2 , ... مولکول‌های سه اتمی خطی هستند، اتنین (C_2H_2) یک مولکول چهار اتمی خطی است!

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۶ و ۱۰۰)

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

مادة A: از سیلیسیم کربید (SiC) در تهیه سنباوه استفاده می‌شود.

مادة B: نیتینول آلیاژی از نیکل و تیتانیم است و به آلیاژ هوشمند معروف است و ساخت سازه فلزی در ارتودنسی، استنت برای رگها و قاب عینک کاربرد دارد.

مادة C: سیلیس خالص (SiO_2) به دلیل داشتن خواص نوری ویژه در ساخت منشورها و عدسی‌ها به کار می‌رود.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۷)

۱۰۸. گزینه ۳ صحیح است.

این توده‌های فلزی از جنس فلزهای رودیم (Rh), پالادیم (Pd) و پلاتین (Pt) می‌باشد.

بررسی عبارت‌های درست:

(۱) زیرا در حضور توری پلاتینی واکنش به صورت انفجاری انجام می‌شود که نشان دهنده سرعت بیشتر واکنش و کمتر بودن انرژی فعالسازی آن در مقایسه با استفاده از کاتالیزگر پودر روی می‌باشد.

(۲) زیرا انرژی فعالسازی آنها نسبتاً زیاد است و در دمای اتفاق تأثیر نمی‌شود.

(۳) عدد اکسایش NO به ترتیب از $+2$ و $+4$ به صفر رسیده است. بنابراین کاهش یافته و نقش اکسیدنده دارند. این دو گونه دارای الکترون جفت نشده بوده و رادیکال محسوب می‌شوند.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۷)

۱۰۹. گزینه ۴ صحیح است.

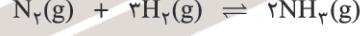
$$a = 1/8.06 \times 10^{24} e^- \times \frac{1\text{mole e}^-}{6.02 \times 10^{23} e^-} \times \frac{1\text{mol H}_2}{4\text{mole e}^-} = 1/5 \text{ mol H}_2$$

$$? \text{ mol N}_2 = 8\text{g N}_2 \times \frac{1\text{mol N}_2}{28\text{g N}_2} = 3\text{ mol N}_2$$

$$? \text{ mol NH}_3 = 24\text{g NH}_3 \times \frac{1\text{mol NH}_3}{17\text{g NH}_3} = 2\text{ mol NH}_3$$

$$? \text{ mol H}_2 = \frac{Va}{3} = \frac{V}{3} \times 1/5 = 3/5 \text{ mol H}_2$$

با توجه به آنکه حجم ظرف تعادل $2L$ می‌باشد:

$mol.L^{-1}$	$1/5$	$1/25$	0
تغییر غلظت	$-x$	$-3x$	$+2x$

$mol.L^{-1}$	1	$0/25$	1
غلظت تعادلی			

$$K = \frac{[NH_3]^2}{[N_2][H_2]^3} = \frac{1^2}{1 \times (0/25)^3} = 64$$

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

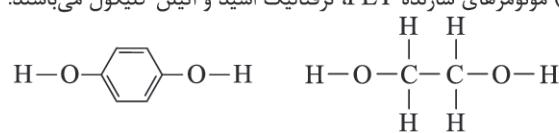
۱۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به فرمول مولکولی پارازایلن (C_8H_{10}) و ترفتالیک اسید ($C_8H_8O_4$) مجموع شمار اتم‌ها در فرمول مولکولی این دو ترکیب با هم یکسان است.

بررسی عبارت‌های درست:

(۱) زیرا طبق اصل لوشتالیه تعادل در جهت مصرف گرما (جهت برگشت) جایجا شده و ثابت تعادل کاهش یافته است.

(۲) مونومرهای سازنده PET, ترفتالیک اسید و اتیلن گلیکول می‌باشند.

مرکز نخبه آموزش مارس برتر

$$f(x) = 2 + 3 \sin\left(\frac{\pi x}{2}\right) = 2 - 3 \sin\left(\frac{\pi x}{2}\right)$$

بنابراین:

$$\Rightarrow f\left(\frac{1}{3}\right) = 2 - 3 \sin\left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

۱۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

$$2 \sin 4x = \cos 2x \Rightarrow 4 \sin 2x \cos 2x - \cos 2x = 0$$

$$\Rightarrow \cos 2x(4 \sin 2x - 1) = 0$$

$$\cos 2x = 0 \Rightarrow 2x = \frac{\pi}{2}$$

$$\sin 2x = \frac{1}{4} \Rightarrow 2x = \frac{\pi}{6}$$

$$0 \leq x \leq 2\pi \Rightarrow 0 \leq 2x \leq 4\pi$$

در مجموع معادله ۸ جواب دارد.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۳۶۲ تا ۳۶۳)

۱۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

فرض کنید n رقم ۳ و $7-n$ رقم ۲ در عدد موردنظر وجود داشته باشد.
 $0 \leq n \leq 7$ (۰). در این صورت مجموع ارقام عدد موردنظر برابر است با:
 $3n + 2(7-n) = n + 14$

بنابراین به ازای $n=1$ و $n=7$ مجموع ارقام عدد موردنظر بر ۳ بخش‌پذیر است و در نتیجه عدد موردنظر بر ۳ بخش‌پذیر است.
اگر $n=1$ یعنی عدد فقط یک رقم ۳ دارد. تعداد این عددها برابر است با ۷ تا.
اگر $n=4$ یعنی عدد فقط ۴ رقم ۳ دارد. تعداد این عددها برابر است با $\binom{7}{4} = 35$.

اگر $n=7$ یعنی عدد موردنظر تمام ارقامش برابر ۳ است که فقط یک عدد به این صورت وجود دارد.
در نتیجه تعداد اعداد موردنظر برابر ۴۳ است.

(ریاضی دهم، صفحه های ۱۳۹ و ۱۴۰)

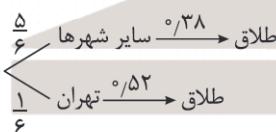
۱۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

یک نفر از C یک نفر از B

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{4}{1} \binom{4}{1}}{\binom{11}{2}} = \frac{16}{55} = \frac{16}{55}$$

(ریاضی دهم، صفحه های ۱۴۶ تا ۱۴۹)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

$$P(\text{طلاق}) = \frac{5}{6} \times \frac{38}{100} + \frac{1}{6} \times \frac{52}{100} = \frac{5}{6} \times \frac{38}{100} + \frac{1}{6} \times \frac{52}{100} = \frac{190+52}{6 \times 100} = \frac{242}{6 \times 100} \approx \frac{240}{6 \times 100} = \frac{40}{100}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

۱) $y = bx - b$ باید روی یکی از این دو ضلع باشد. در صدق نمی‌کند. پس در $y = 2x + a$ داریم:
 $-2 = 2(1) + a \Rightarrow a = -4$
۲) اضلاع متقابل موازی‌اند
بنابراین یک ضلع مستطیل برابر فاصله $y = 2x - 4$ از $y = 2x + a$ است که می‌شود:

$$\frac{|-2+4|}{\sqrt{1^2+2^2}} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

توجه کنید که:

$$f(x) = 1 \Rightarrow \frac{2x-1}{x+3} = 1 \Rightarrow 2x-1 = x+3 \Rightarrow x = 4$$

$$(fog)(m) = 1 \Rightarrow f(g(m)) = f(4) \Rightarrow g(m) = 4$$

بنابراین:

$$\frac{7m}{2m+1} = 4 \Rightarrow 7m = 8m + 4 \Rightarrow m = -4$$

$$(gof)(m) = g(f(m)) = g(f(-4)) = g\left(\frac{-4-1}{-4+3}\right) = g\left(\frac{-5}{-1}\right) = g(5) = \frac{63}{18+1} = \frac{63}{19}$$

در نتیجه:

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

۱۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

$$y = a(x+1)^2 + 1 \xrightarrow{x=0} \frac{3}{2} = a+1 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$f(x) = \frac{1}{2}(x+1)^2 + 1 \Rightarrow g(x) = f(1-x) = \frac{1}{2}(2-x)^2 + 1$$

$$= \frac{1}{2}(x-2)^2 + 1$$

ضابطه وارون تابع فوق را برای x می‌خواهیم.

$$y = \frac{1}{2}(x-2)^2 + 1 \Rightarrow y-1 = \frac{1}{2}(x-2)^2 \Rightarrow 2(y-1) = (x-2)^2$$

$$\Rightarrow \sqrt{2(y-1)} = |x-2|$$

$$\xrightarrow{x \leq 2} \sqrt{2(y-1)} = 2-x \Rightarrow x = 2 - \sqrt{2y-2} \Rightarrow g^{-1}(x) = 2 - \sqrt{2x-2}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۳۶۶)

۱۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

توجه کنید که:

$$\sin \frac{17\pi}{12} = \sin(\pi + \frac{\pi}{12}) = -\sin \frac{\pi}{12}$$

$$\cos \frac{7\pi}{5} = \cos \frac{14\pi}{10} = \cos(\frac{15\pi}{10} - \frac{\pi}{10}) = \cos(\frac{3\pi}{2} - \frac{\pi}{10}) = -\sin \frac{\pi}{10}$$

$$\sin \frac{13\pi}{6} = \sin(2\pi + \frac{\pi}{6}) = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$A = -\sin \frac{\pi}{10} - (-\sin \frac{\pi}{10}) + \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

بنابراین:

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۱۷۶ و ۱۷۷)

۱۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$\sin^3 x - \cos^3 x = \frac{(\sin x - \cos x)(\sin^2 x + \cos^2 x + \sin x \cos x)}{1 + \sin x \cos x} = \frac{\sin x - \cos x}{1 + \sin x \cos x} = \frac{1}{3}$$

نوان ۲

$$\xrightarrow{\sin^2 x + \cos^2 x = 1} \sin^2 x + \cos^2 x - 2 \sin x \cos x = \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow 1 - \sin 2x = \frac{1}{9} \Rightarrow \sin 2x = \frac{8}{9}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۴۳۶ و ۴۳۷)

۱۲۱. گزینه ۱ صحیح است.

کمترین مقدار تابع برابر $a-b$ و بیشترین مقدار آن برابر $a+b$ است.

$$\begin{cases} a-b=-1 \\ a+b=5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=3 \end{cases}$$

بنابراین:

از طرف دیگر $\frac{3}{4}$ دوره تناوب تابع برابر ۳ است؛ پس دوره تناوب آن برابر ۴ است. در نتیجه:

$$\frac{2\pi}{|\frac{\pi}{c}|} = 4 \Rightarrow |c| = 2 \Rightarrow \begin{cases} c=2 \\ c=-2 \end{cases}$$

با توجه به مثبت بودن b و نزولی بودن نمودار تابع در یک همسایگی راست نقطه $x=0$ می‌توان فهمید که c مقداری منفی است.

۱۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

$$\lambda^x = 25 \Rightarrow x = \log_{\lambda} 25 = \frac{2}{3} \log_2 5 \Rightarrow \log_2 5 = \frac{3x}{2}$$

$$\log_2 16 \times \log_{125} \sqrt{3} = 4 \times \log_2 2 \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{3} \log_5 3$$

$$= \frac{2}{3} \log_5 2 = \frac{2}{3} \times \frac{2}{3x} = \frac{4}{9x}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$1-x > 0 \Rightarrow |x-1| = 1-x$$

$$\Rightarrow \log_{\gamma}(1-x) - 3 \log_{\gamma} \frac{1}{1-x} = \lambda$$

$$\Rightarrow \log_{\gamma}(1-x) + 3 \log_{\gamma}(1-x) = \lambda$$

$$\Rightarrow 4 \log_{\gamma}(1-x) = \lambda \Rightarrow \log_{\gamma}(1-x) = \frac{\lambda}{4}$$

$$\Rightarrow 1-x = \gamma^{\frac{\lambda}{4}} \Rightarrow x = -\gamma^{\frac{\lambda}{4}} \Rightarrow \log_{\gamma}(6-x) = 2$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

شرط بخش پذیری $P(x)$ بر $(x-1)^2$ آن است که $P(1) = 0$ و $P'(1) = 0$ باشد.

$$\begin{cases} P(1) = 0 \Rightarrow 1+m+n = 0 \\ P'(1) = 0 \Rightarrow 3+m = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m = -3 \\ n = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow P(x) = x^3 - 3x + 2 = (x-1)^3(x+2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sqrt{P(x)}}{|x-1|} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sqrt{(x-1)^3(x+2)}}{|x-1|}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x-1| \sqrt{x+2}}{|x-1|} = -\sqrt{3}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۵۰ و ۵۱)

۱۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

باید عبارت زیر را دیگال به صورت $\frac{1}{2}(x-1)^2$ باشد که با مخرج ساده شود و حد موجود باشد. پس $a = 4$ است.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{ax^2 + bx + c}}{|x-1|} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{4(x-1)^2}}{|x-1|} = 2$$

$$f(1) = a+c = 4+c = 2 \Rightarrow c = -2$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۶۰)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

حد تابع در x^+ برابر ∞ است؛ پس داریم:

$$\Rightarrow a = 4, b < 0 \Rightarrow b > 6 \Rightarrow b_{\min} = 7$$

$$\Rightarrow ab_{\min} = 28$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۵۳ تا ۵۶)

۱۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

$$f'(x) = a + \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-f(1)}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{2x+3} = \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow f'(1) = 2 \Rightarrow a + \frac{1}{3} = 2 \Rightarrow a = \frac{5}{3}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۷۱)

۱۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{cases} f(x) = ax + 2 \\ f^{-1}(x) = \frac{x-2}{a} \end{cases}$$

$$g(x) = \frac{fx-2}{a} + ax + 2 \Rightarrow g'(x) = \frac{f}{a} + a$$

$$\Rightarrow \frac{f}{a} + a = 4 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$f(2) = 2a + 2 = 6$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۹۰ تا ۹۲)

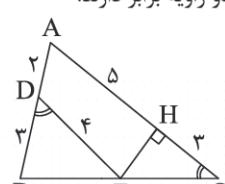
و چون مساحت $\frac{5}{2}$ است، طول ضلع دیگر باید $\frac{5}{2} \times \frac{5}{\sqrt{5}} = \frac{25}{2\sqrt{5}}$ یعنی $\frac{5}{2}\sqrt{5}$ باشد. پس محیط می شود:

$$2\left(\frac{5\sqrt{5}}{4} + \frac{2\sqrt{5}}{5}\right) = 2 \times \frac{25\sqrt{5} + 8\sqrt{5}}{20} = \frac{33\sqrt{5}}{10} = 3\frac{3\sqrt{5}}{10}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۹ و ۱۰)

۱۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

مثلث های ABC و BDE متشابهند؛ زیرا دو زاویه برابر دارند.

$$\hat{B} = \hat{B}$$

$$\hat{D} = \hat{C}$$

بنابراین:

$$\frac{DE}{AC} = \frac{BE}{AB} = \frac{BD}{BC} \Rightarrow \frac{4}{8} = \frac{x}{5} = \frac{3}{x+y} \Rightarrow x = \frac{5}{2}, y = \frac{7}{2}$$

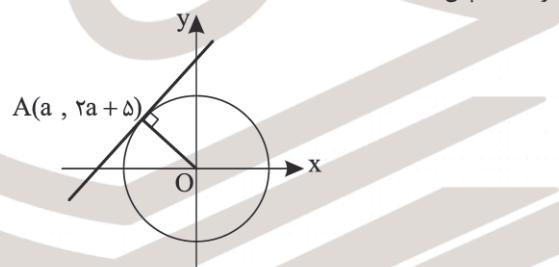
بنابراین طبق قضیه فیثاغورس در مثلث CEH:

$$EC^2 = EH^2 + HC^2 \Rightarrow (\frac{7}{2})^2 = EH^2 + 3^2 \Rightarrow EH = \frac{\sqrt{13}}{2}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

۱۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

مطابق شکل زیر، OA بر خط $y = 2x + 5$ در نقطه $A(a, 2a+5)$ عمود است. پس:

$$\frac{2a+5-0}{a-0} = \frac{-1}{2} \Rightarrow 4a+10 = -a$$

$$5a = -10 \Rightarrow a = -2 \Rightarrow A = (-2, 1)$$

بنابراین شعاع دایره برابر است با:

$$r = OA = \sqrt{(-2-0)^2 + (1-0)^2} = \sqrt{5}$$

به همین ترتیب OB بر خط $y = x - k$ در نقطه $B(b, b-k)$ عمود است. پس:

$$\frac{b-k-0}{b-0} = -1 \Rightarrow b-k = -b \Rightarrow b = \frac{k}{2} \Rightarrow B = \left(\frac{k}{2}, \frac{k}{2}\right)$$

$$r = OB = \sqrt{5} \Rightarrow \left(\frac{k}{2}\right)^2 + \left(\frac{k}{2}\right)^2 = 5 \Rightarrow k^2 = 10 \Rightarrow k = \sqrt{10}$$

از طرف دیگر معادله دایره به صورت $x^2 + y^2 = 5$ است. نقاط تقاطع

$$y = \frac{k}{10} = \frac{\sqrt{10}}{10} \text{ به صورت زیر هستند.}$$

$$x^2 + \frac{1}{10} = 5 \Rightarrow x^2 = \frac{49}{10} \Rightarrow x = \pm \frac{7}{\sqrt{10}}$$

نقاط تقاطع $\left(\frac{7}{\sqrt{10}}, \frac{1}{\sqrt{10}}\right)$ و $\left(-\frac{7}{\sqrt{10}}, \frac{1}{\sqrt{10}}\right)$ هستند.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۴۳)

مرکز آموزش مارس برتر

تنهای {۱} بزرگترین عضوش یک است. پس اعداد روی کاغذ به فرم زیر هستند:
 $1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4$
 $\Rightarrow Q_2 = 4, Q_1 = 3, Q_3 = 4 \Rightarrow Q_1 + Q_2 + Q_3 = 11$
 (ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۱۶۱ تا ۱۶۳)

زمین‌شناسی

۱۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

در حضیض خورشیدی به علت سرعت بیشتر زمین، مسافت طی شده نیز بیشتر است.

۱۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

یک مدار در شمال و دیگری در نیمکره جنوبی است.
 اختلاف عرض گفرایابی $90^\circ - \theta$ = زاویه تابش
 تعداد مدارها را با هم جمع می‌کنیم و از 90° کم می‌کنیم.
 $\Rightarrow 90^\circ - (15 + 15) = 90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$

۱۴۳. گزینه ۴ صحیح است.

پستانداران هم‌زمان با پیدایش دایناسورها در دوره تریاس شکل گرفته‌اند.

۱۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

برخی از کانی‌ها به صورت آزاد یافت می‌شوند مانند طلا، نقره، مس که نیاز به کانه‌آرایی ندارند.

۱۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

کالکوپیریت مهم‌ترین کانه مس و گالن مهم‌ترین کانه سرب می‌باشد.

۱۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$Q = A \times v \Rightarrow Q = (24 \times 0.5) \times 0.5 = 6 \frac{m^3}{s}$$

۱۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

$$T_H = 2/5 Ca^{2+} + 4/1 Mg^{2+}$$

$$T_H = (2/5 \times 40) + (4/1 \times 20) = 100 + 80 = 180 \frac{mg}{L}$$

۱۴۸. گزینه ۴ صحیح است.

در مرحله اول تنفس فشاری باعث چین خودگشته شده است و در مرحله بعد گسل امتدادلغز که در اثر تنفس برشی ایجاد شده است.

۱۴۹. گزینه ۱ صحیح است.

شیسته‌ها مربوط به سنگ‌های دگرگونی بوده و سست و ضعیف می‌باشند و برای احداث سازه مناسب نیستند.

۱۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

برخورد با آب‌های زیرزمینی از مشکلات اساسی سازه‌های زیرزمینی است.

۱۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

رالگار و اوربیمان کانی‌های دارای آرسنیک هستند.
 زغال سنگ می‌تواند در خود ترکیبات آرسنیک داشته باشد.

۱۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به تنفس فشاری حاکم بر منطقه، شاهد گسل معکوس هستیم که در اثر آن فرادیواره به سمت بالا حرکت کرده است. پس A و B یک لایه هستند و از لایه C جوانتراند.

۱۵۳. گزینه ۳ صحیح است.

امواج ریلی مانند موج دریا حرکت می‌کنند اما مخالف جهت آن (یعنی پادساعت) می‌باشد.

عمق نفوذ و تأثیر این امواج مثل موج دریا محدود است.

۱۵۴. گزینه ۲ صحیح است.

دشت‌های پهناور خشک و کم آب از ویژگی‌های پهنه زمین ساختی شرق و جنوب شرق ایران است.

۱۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

ذخایر نفتی ایران به طور عمده در لایه‌های سنگ آهک قرار دارند.

۱۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

حاصل حد وقتی وجود دارد که $f(2) = 6$ باشد.

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{6 - f(2 + mh)}{h} = -mf'(2) = 3 \Rightarrow f'(2) = -\frac{3}{m}$$

$$y - 6 = -\frac{3}{m}(x - 2) \quad \text{معادله خط مماس}$$

$$\begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases} \Rightarrow -6 = -\frac{3}{m}(-2) \Rightarrow m = -1$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۹۰ تا ۹۲)

۱۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$f(x) = (x+1)(x^2 - 4x - a^2 - 4a)$$

$$f(x) = x^3 - 3x^2 - (a^2 + 4a + 4)x - a^2 - 4a$$

$$f'(x) = 3x^2 - 6x - (a+2)^2$$

$$f'(2) = 0 \Rightarrow 12 - 12 - (a+2)^2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f'(x) = 3x^2 - 6x = 0 \Rightarrow x = 0, x = 2 \\ f(x) = x^3 - 3x^2 + 4 \Rightarrow f(0) = 4 \end{cases}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۰۰ و ۱۰۵)

۱۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$\triangle BCE \sim \triangle AEF$$

$$\frac{\lambda - x}{y} = \frac{6}{x}$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{6}(\lambda x - x^2)$$

$$y' = 0 \Rightarrow \lambda - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{\lambda}{2}$$

$$\Rightarrow y = \frac{\lambda}{3}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۱۰)

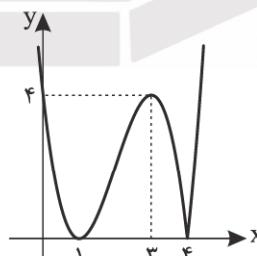
۱۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

$X = 4$ بحرانی است (گوش). برای سایر بحرانی‌ها هم y' را مساوی صفر می‌گذاریم.

$$y' = 2(x-1)(x-4) + 1(x-1)^2 = (x-1)(2x-8+x-1) = (x-1)(3x-9) = 0 \Rightarrow x = 1 \text{ یا } 3$$

پس (B(4, 0), A(1, 0) و C(3, 4) نقاط بحرانی‌اند و مساحت

$$\text{مثلث } \frac{3 \times 4}{2} = 6 \text{ است.}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۰۶)

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

A = ۱۵ زیرمجموعه غیرتھی دارد. $8 = ۲^3$ زیرمجموعه A، شامل عدد

۴ هستند. پس بزرگترین عضو آنها ۴ است. به همین ترتیب $= ۴^2$

زیرمجموعه A شامل عدد ۳ هستند و ۴ را ندارند. پس بزرگترین عضو آنها ۳ است و دو زیرمجموعه A {۱, ۲, ۳}، {۲, ۳} بزرگترین عضوشان ۲ است و